

20
17

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΠΟΥ ΔΙΑΡΚΕΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Έκθεση δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για το 2017

© European Investment Bank, 2018.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Όλες οι ερωτήσεις σχετικά με δικαιώματα και άδειες πρέπει να αποστέλλονται στη διεύθυνση: publications@eib.org

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Πελεκάνοι σε περιοχή αποκατάστασης της άγριας φύσης στο Δέλτα του Δούναβη, Ρουμανία. Βλ. σελίδα 32.

Για τις φωτογραφίες που περιέχονται σε αυτήν την έκθεση, η ΕΤΕπ εκφράζει τις ευχαριστίες της προς τους ακόλουθους επενδυτές και προμηθευτές:

© Shutterstock, Skeleton Technologies, Rewilding Europe, EcoTitanium, Stefan Tuschy, Andreas Fritsch, Johannes Kassenberg, Vinci

Η άδεια αναπαραγωγής ή χρήσης των φωτογραφιών αυτών πρέπει να ζητείται απευθείας από τον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων.

Τυπώθηκε από την Imprimerie Centrale, σε χαρτί MagnoSatin, με μελάνες που έχουν ως βάση φυτικά έλαια.

Το χαρτί είναι πιστοποιημένο με βάση τους κανόνες του Συμβουλίου Διαχείρισης Δασών (FSC) και αποτελείται κατά 100% από παρθένες ίνες (εκ των οποίων τουλάχιστον το 50% προέρχεται από δάση στα οποία ασκείται καλή διαχείριση).

Εγγραφείτε στο ενημερωτικό μας δελτίο: www.eib.org/sign-up

Περιεχόμενα

4

Πρόλογος του Προέδρου

6

Κύρια στοιχεία της δραστηριότητας το 2017

8

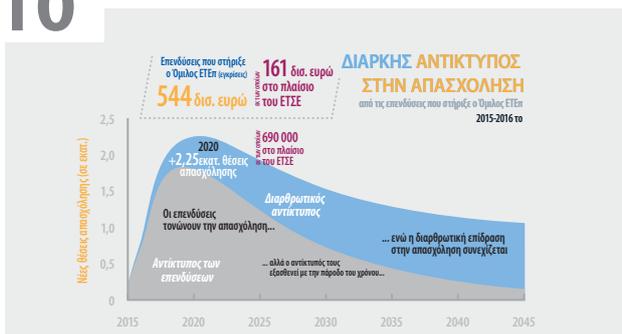

Το σκεπτικό της ΕΤΕπ

Ποιος πληρώνει για την καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος;

8

10

Η δράση της ΕΤΕπ

Αντίκτυπος στην απασχόληση και την ανάπτυξη

10

12

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ για την ανταγωνιστικότητα

Υπερπυκνωτές ή ινδικές καρύδες
Η γενετική ενώνει τη διχοτομημένη Κύπρο

14

16

18

Μεγάλες επενδύσεις σε ΜΙΚΡΕΣ επιχειρήσεις

Πύραυλοι και δεινόσαυροι που κάνουν τα παιδιά πιο έξυπνα

20

Μικροχρηματοδότηση για έναν Σύρο πρόσφυγα και έναν δάσκαλο του ταγκό

22

24

ΥΠΟΔΟΜΕΣ για τη σύνδεση της Ευρώπης

Πώς το Παρίσι διευκολύνει τις μετακινήσεις
Ροή επενδύσεων για την ανακαίνιση αγωγών
στην Ιταλία

26

28

30

Κλίμα και περιβάλλον για ένα ΒΙΩΣΙΜΟ μέλλον

Άγρια άλογα αντί τόκων

32

Σχέδιο για μια πράσινη πόλη

34

Η ανακύκλωση προσφέρει στην Ευρώπη μια
πολύτιμη πηγή τιτανίου

36

38

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ εμβέλεια

Νέα ζωή για τη Νεκρά Θάλασσα

40

Σε τι προηγείται η Αιθιοπία της Ευρώπης;

42

44

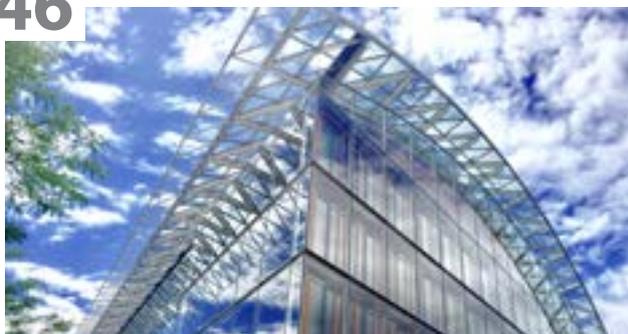

Από πού προέρχονται οι ΠΟΡΟΙ για τις χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ

Καλά οικολογικά νέα από την Κίνα

45

46

Διακυβέρνηση που είναι βιώσιμη, ανταποκρίνεται στις εξελίξεις και βρίσκεται σε επαγρύπνηση

Ένα σύστημα ταξινόμησης για τη βιώσιμη
χρηματοδότηση

46

Η φωνή σας ακούγεται: Μηχανισμός Καταγγελιών

48

Σε επιφυλακή: Καταπολέμηση της απάτης

50

Τα επόμενα βήματα

52

Πρόλογος του Προέδρου

Καθώς η Ευρώπη εξέρχεται από μια δεκαετία αβεβαιότητας και αναιμικής ανάπτυξης, πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας από την οικονομική ανάκαμψη στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας – στη μεγάλη αξία του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και την ενίσχυση των εργαλείων που θα καταστήσουν ανθεκτικότερη την οικονομία της ΕΕ.

Για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αυτό σημαίνει να αξιοποιήσει τη θέση-κλειδί που κατέχει ως η τράπεζα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον ηγετικό της ρόλο στην παγκόσμια αγορά σε τομείς όπως το κλίμα, η καινοτομία και τα μεγάλα έργα υποδομής.

Σημαίνει να εξακολουθήσει να εργάζεται εντατικά για να εντοπίζει επενδυτικά σχέδια που θα βελτιώσουν τη ζωή των πολιτών της

ΕΕ αλλά και τρίτων χωρών, στις οποίες οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής είναι σοβαρότερες και οι οικονομικές ευκαιρίες λιγότερες. Σημαίνει επίσης να συμβάλει ώστε να τεθούν οι βάσεις για μια πιο ισχυρή, πιο καινοτόμο και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη.

Ως τράπεζα, η ΕΤΕπ χρηματοδοτεί από γέφυρες και ευρυζωνικές συνδέσεις έως ηλιακούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής και υπερπυκνωτές. Σκεφτόμαστε επίσης σε βάθος τη συμβολή των έργων που χρηματοδοτούμε στη μελλοντική ευημερία της Ευρώπης. Επικεντρωνόμαστε ιδίως στην καινοτομία και στο πώς μπορεί να συμβάλει στο επόμενο θριαμβευτικό στάδιο της εξέλιξης της ανθρώπινης κοινωνίας. Δεχόμαστε θετικά τις εξελίξεις που αλλάζουν τα δεδομένα, αλλά δεν πρέπει να τους επιτρέψουμε να δημιουργήσουν στους πολίτες μας ένα αίσθημα αποξένωσης. Η καινοτομία φέρνει μαζί της την υπό-

«Για την καινοτομία δεν αρκεί μόνο μια καλή ιδέα. Η καινοτομία αναπτύσσεται με βάση τα διαφορετικά είδη χρηματοδότησης που απαιτούνται για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης. Το 2017 η ΕΤΕπ επιδίωξε όλο και περισσότερο να καλύψει καθένα από αυτά τα διαφορετικά στάδια»

σχεση ότι οι μεγάλες τεχνολογικές εξελίξεις που συντελούνται σήμερα μπορούν να τροφοδοτήσουν το μέλλον της ανθρωπότητας και να προστατεύσουν τον πλανήτη μας. Πρέπει να προσπαθήσουμε περισσότερο για έναν κόσμο χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να μπορούν όλοι να επωφεληθούν από την καινοτομία.

Οι οικονομολόγοι της ΕΤΕπ δημοσίευσαν τον Νοέμβριο μια εμπεριστατωμένη έκθεση σχετικά με τις επενδύσεις στην Ευρώπη. Έκαναν δύο διαπιστώσεις: ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν διπλάσιες πιθανότητες από τις ΜΜΕ να αναπτύξουν καινοτομίες και ότι οι καινοτόμες νέες επιχειρήσεις έχουν 50% περισσότερες πιθανότητες από ό,τι άλλες επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση. Μία από τις μεγάλες αδυναμίες της Ευρώπης σήμερα είναι ότι μια μικρή επιχείρηση, ακόμη κι αν έχει μια

καινοτόμο ιδέα, είναι δύσκολο να εξελιχθεί σε μεγάλη καινοτόμο επιχείρηση. Οι μικρές επιχειρήσεις μπορεί να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα, αλλά δεν έχουν κεφάλαια για να επεκταθούν και, στο σημερινό χρηματοδοτικό περιβάλλον, αδυνατούν να προοδεύσουν. Αυτό δείχνει ότι για την καινοτομία δεν αρκεί μόνο μια καλή ιδέα. Χρειάζονται επίσης ως βάση τα διαφορετικά είδη χρηματοδότησης που απαιτούνται για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης. Το 2017 η ΕΤΕπ επιδίωξε όλο και περισσότερο να καλύψει καθένα από αυτά τα διαφορετικά στάδια, ώστε να προσελκύσει αντίστοιχα διαφορετικούς χρηματοδότες από τον ιδιωτικό τομέα, που με τις επενδύσεις τους στηρίζουν την ανάπτυξη των καινοτόμων επιχειρήσεων. Αυτός είναι ο λόγος, παραδείγματος χάριν, που εγκρίναμε έναν πρωτοφανή αριθμό δανείων με μέσο ύψος πολύ χαμηλότερο από εκείνο των παραδοσιακών χρηματοδοτήσεων της ΕΤΕπ. Αναγνωρίζουμε ότι για να έχουμε μεγαλύτερο αντίκτυπο σε ευρύτερο φάσμα της ευρωπαϊκής οικονομίας πρέπει να στηρίζουμε τις μικρότερες επιχειρήσεις με μικρότερα δάνεια.

Η ΕΤΕπ είναι μάλλον συνηθισμένη να αντιμετωπίζει περιόδους αβεβαιότητας και αλλαγών. Το 2018 η Τράπεζα συμπληρώνει 60 χρόνια λειτουργίας. Ιδρύθηκε την εποχή που η ήπειρός μας προσπαθούσε ακόμη να ανασυγκροτηθεί, μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και στη σκιά του Ψυχρού Πολέμου. Έκτοτε η ΕΤΕπ έχει συμβάλει σημαντικά στην εκπλήρωση της υπόσχεσης της Ευρώπης να προσφέρει ευημερία στους πολίτες της. Οι σημερινές πολιτικές αναταράξεις μάς καλούν να κάνουμε μια επιλογή για τα επόμενα 60 χρόνια μας. Για να αντιμετωπίσουμε τις δημογραφικές προκλήσεις της Ένωσης μας και να ξεπεράσουμε τους ανταγωνιστές μας, πρέπει να φτιάξουμε ένα μέλλον που θα είναι καινοτόμο. Η παρούσα έκθεση δείχνει πώς, σε όλους τους τομείς, η ΕΤΕπ εργάζεται για να βοηθήσει την Ευρώπη να παραμείνει ισχυρή ενδυναμώνοντας τη θέση της στην πρώτη γραμμή της καινοτομίας παγκοσμίως.

Werner Hoyer

2017 Κύρια στοιχεία της δραστηριότητας

Ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι ο μεγαλύτερος πολυμερής δανειολήπτης και δανειοδότης στον κόσμο. Ο Όμιλος παρέχει χρηματοδότηση και συμβουλές για βιώσιμες επενδύσεις σε όλη την υφήλιο. Η ΕΤΕπ, ως η τράπεζα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανήκει στα κράτη μέλη της ΕΕ και εκπροσωπεί τα συμφέροντά τους κατά την εφαρμογή της πολιτικής της ΕΕ.

Το 2018 η ΕΤΕπ συμπληρώνει 60 χρόνια λειτουργίας. Η δραστηριότητά της κατά το 2017, η οποία παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση, απέδειξε την ικανότητα του Ομίλου ΕΤΕπ να ανταποκρίνεται σε σημαντικές νέες προκλήσεις:

- Σε όλη τη διάρκεια του έτους η Τράπεζα εργάστηκε για να διευρύνει την εμβέλεια της **Πρωτοβουλίας της για την Οικονομική Ανθεκτικότητα**, η οποία έχει στόχο να αυξήσει τις χρηματοδοτήσεις στις χώρες της Νότιας Γειτονίας της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων κατά 6 δισ. ευρώ εντός μίας πενταετίας.

- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)**, χάρη στο οποίο η Τράπεζα πραγματοποιεί επενδύσεις καλυπτόμενες με εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με στόχο την τόνωση της ευρωπαϊκής οικονομίας, ξεπέρασε τις αρχικές προσδοκίες και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε τον Δεκέμβριο την παράταση της λειτουργίας του και την αύξηση του μεγέθους του. Κατόπιν αυτού το ΕΤΣΕ, το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη με σκοπό την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών της αγοράς που κατέδειξε η χρηματοπιστωτική κρίση πριν από μία δεκαετία, έχει ως νέο στόχο την κινητοποίηση επενδύσεων ύψους 500 εκατ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2020.

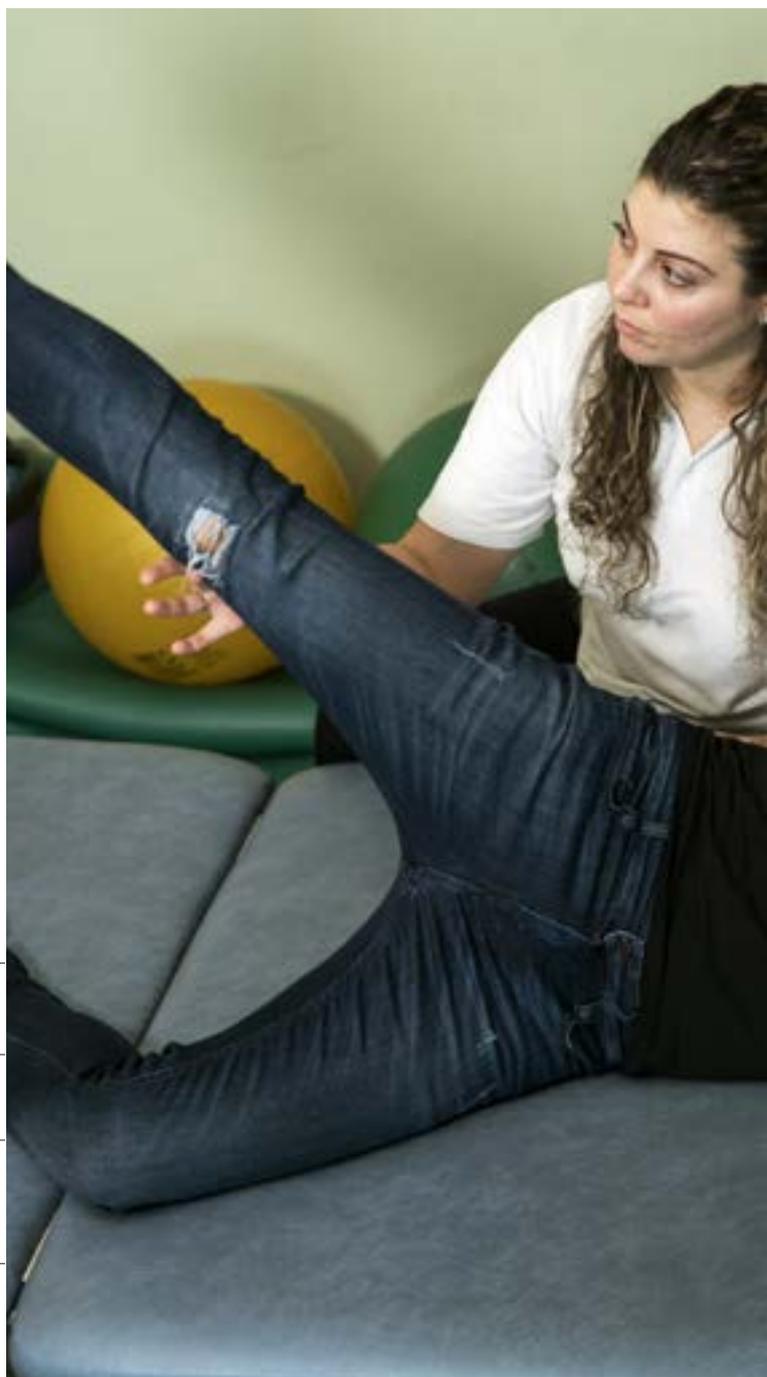
Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη

Εγκρίθηκαν χρηματοδοτήσεις ύψους **21** δισ. ευρώ

Εγκρίθηκαν **295** πράξεις

Επενδύσεις ύψους **93** δισ. ευρώ κινητοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ

Επενδύσεις ύψους **500** δισ. ευρώ προβλέπεται να στηριχθούν μέχρι το τέλος του 2020

Ο Χρίστος Πιερίδης, σε θεραπεία για σκλήρυνση κατά πλάκας, με τη Μαρία Χαραλάμπους, φυσικοθεραπεύτρια στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου. Βλ. σελίδα 16.

Όμιλος ΕΤΕπ

78,16 δισ. ευρώ
Σύνολο χρηματοδοτήσεων

29,6 δισ. ευρώ
για μικρομεσαίες επιχειρήσεις

18,0 δισ. ευρώ
για έργα υποδομής

16,7 δισ. ευρώ
για το περιβάλλον

13,8 δισ. ευρώ
για την καινοτομία

Σύνολο επενδύσεων που στηρίχθηκαν

250 δισ. ευρώ
για **901** εγκεκριμένα έργα

Ποιος πληρώνει για την καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος;

Η τράπεζα της ΕΕ επενδύει σε νέες εταιρείες κυβερνοασφάλειας, που γνωρίζουν πώς να αποτρέψουν το έγκλημα στον κυβερνοχώρο

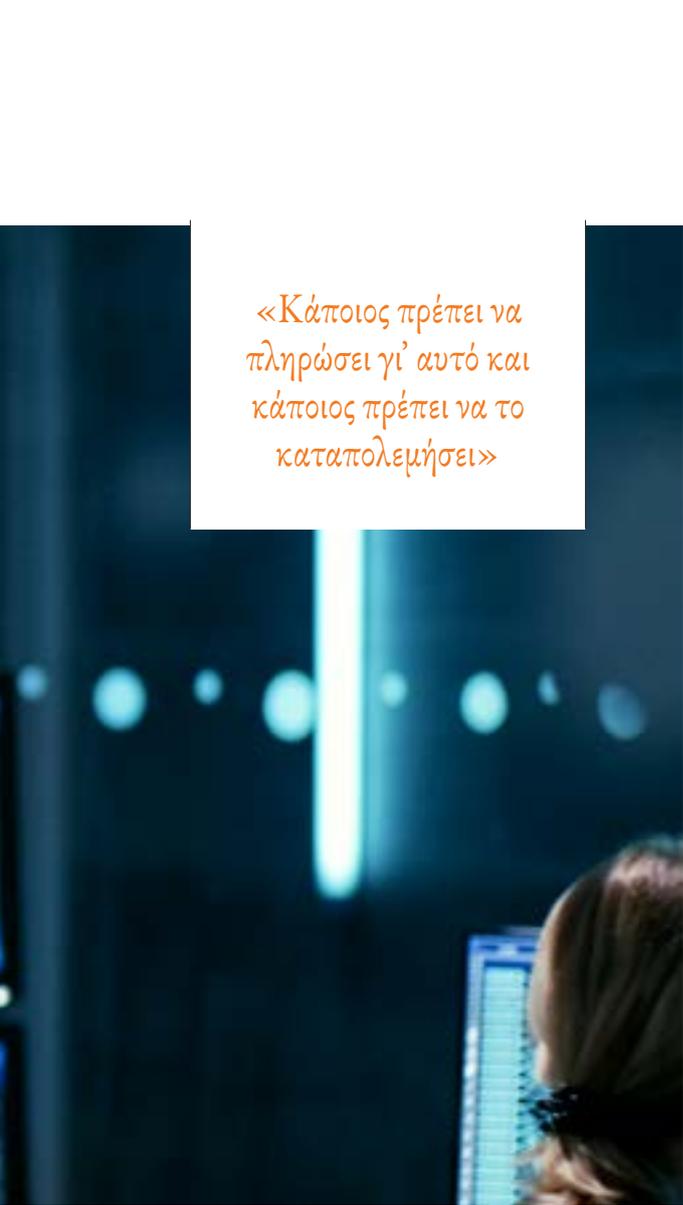
Ο Anders Bohlin παρομοιάζει τους κινδύνους του κυβερνοεγκλήματος με μια πόλη που φτιάχνει πολλούς δρόμους, αλλά ξεχνάει να τοποθετήσει φωτεινούς σηματοδότες.

«Αυτό έχει συμβεί με την κυβερνοασφάλεια. Ξεχάσαμε να τοποθετήσουμε φωτεινούς σηματοδότες και τώρα έχουμε όλες αυτές τις κακόβουλες επιθέσεις», λέει ο Anders, ειδικός στις ψηφιακές τεχνολογίες στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο οποίος συνεργάζεται με εταιρείες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

Τα τελευταία χρόνια οι κυβερνοεπιθέσεις έχουν απειλήσει χιλιάδες επιχειρήσεις και τα προσωπικά δεδομένα δισεκατομμυρίων ανθρώπων στον πλανήτη. Η επίθεση με τον ιό WannaCry προκάλεσε διακοπή της λειτουργίας

υπολογιστών σε νοσοκομεία και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο. Κυβερνοεπιβολείς (χάκερ) υπέκλεψαν δεδομένα από δισεκατομμύρια χρήστες της Uber και της Yahoo. Η Ρωσία κατηγορήθηκε ότι χρησιμοποίησε το κυβερνοέγκλημα για να επηρεάσει εκλογές στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη.

Γιατί η πάταξη του κυβερνοεγκλήματος είναι τόσο σημαντική; Διότι οι κυβερνοεπιθέσεις, εκτός του ότι απειλούν τα προσωπικά μας δεδομένα, προκαλούν και ζημιές ύψους δισεκατομμυρίων δολαρίων στην παγκόσμια οικονομία. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2017 καταγράφηκαν περισσότερες από 4 000 κυβερνοεπιθέσεις ημερησίως στην Ευρώπη και το 80% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων αντιμετώπισε ένα τουλάχιστον περιστατικό κυβερνοασφάλειας.

«Κάποιος πρέπει να πληρώσει γι' αυτό και κάποιος πρέπει να το καταπολεμήσει»

Η ασφάλεια του κυβερνοχώρου ανάγεται σε προτεραιότητα

Εν όψει των αυξανόμενων κινδύνων, η ΕΤΕπ ανήγαγε σε προτεραιότητα τις σχετικές με την κυβερνοασφάλεια επενδύσεις.

«Επιδιώκουμε ενεργά να στηρίξουμε τον τομέα της κυβερνοασφάλειας», λέει ο Jussi Hättönen, επικεφαλής της μονάδας της Τράπεζας που επενδύει σε νέες και καινοτόμες επιχειρήσεις. «Σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς παρατηρείται μετάβαση στις ψηφιακές τεχνολογίες. Αυτό οδηγεί σε κατακόρυφη αύξηση του όγκου δεδομένων, και αυτά τα δεδομένα πρέπει να διατηρούνται ασφαλή».

Η Τράπεζα χρηματοδότησε πρόσφατα διάφορα έργα στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Τον Δεκέμβριο 2017 υπέγραψε δύο δανειακές συμβάσεις με τις σουηδικές εταιρείες Nexus Group και Clavister για την ανάπτυξη πιο προηγμένου λογισμικού κυβερνοασφάλειας και καλύτερων συστημάτων ταυτοποίησης. Και οι δύο συμβάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, πρωτοβουλίας που έχει ως στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης στην ΕΕ μέσω της στήριξης των νεότερων και πιο καινοτόμων επιχειρήσεων.

Η Τράπεζα χορήγησε στη Nexus δάνειο ύψους 29 εκατ. ευρώ για να τη βοηθήσει να επιταχύνει την ανάπτυξη των προϊόντων της που έχουν σχέση με τη διαχείριση ταυτότητας και πρόσβασης. Η τεχνολογία «Smart ID» της Nexus επιτρέπει την οπτική ταυτοποίηση των χρηστών, τη σύνδεση σε υπολογιστές, το άνοιγμα θυρών, την ηλεκτρονική υπογραφή συναλλαγών και τη διενέργεια πληρωμών με κάρτα ή άλλο κινητό μέσο.

Σύμφωνα με τον Lars Pettersson, διευθύνοντα σύμβουλο της Nexus, η τεχνολογία Smart ID αποτελεί το κατ' εξοχήν όπλο για την αντιμετώπιση των απειλών στον κυβερνοχώρο, διότι γεφυρώνει τον υλικό και τον ψηφιακό κόσμο με μια και μόνη συσκευή, η οποία παρέχει στους χρήστες πρόσβαση στο σπίτι τους, το γραφείο τους, τον υπολογιστή τους, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τους, τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, το γκαράζ του αυτοκινήτου τους κ.ά.

Η ΕΤΕπ χορήγησε ένα δάνειο ύψους 20 εκατ. ευρώ για να στηρίξει την Clavister, της οποίας τα προϊόντα τείχους προστασίας υπολογιστικών συστημάτων προστατεύουν τα σημεία εισόδου δικτύων υπολογιστών και αποκλείουν εγκαίρως επιθέσεις από χάκερ. Η Clavister είναι μία από τις κορυφαίες εταιρείες κυβερνοασφάλειας στον κόσμο.

Η Τράπεζα υπέγραψε επίσης τον Οκτώβριο 2017 μια σύμβαση ύψους 20 εκατ. ευρώ με την CS Communication & Systèmes, γαλλική εταιρεία που βοηθά τις επιχειρήσεις να ανιχνεύουν και να αποτρέπουν τις κυβερνοεπιθέσεις. Τέλος, η ΕΤΕπ χορήγησε ένα δάνειο ύψους 25 εκατ. ευρώ στη γαλλογερμανική επιχείρηση Qwant, η οποία έχει αναπτύξει μια μηχανή αναζήτησης που διασφαλίζει την προστασία των προσωπικών δεδομένων των χρηστών.

«Όλοι πρέπει να είναι προσεκτικοί»

Ο Anders Bohlin προτιμά να μη μιλάει γι' αυτό, αλλά υπήρξε και ο ίδιος θύμα κυβερνοεγκλήματος. Πριν από 14 χρόνια, όταν εργαζόταν σε μια σουηδική τεχνολογική εταιρεία, ανακάλυψε μια μέρα ότι χάκερ είχαν διεισδύσει στον προσωπικό του υπολογιστή, με μια επίθεση που αποκαλείται «Ζόμπι», και έστειλαν εξ αποστάσεως ανεπίκλιτα ηλεκτρονικά μηνύματα (spam). «Ήταν μια πολύ δυσάρεστη εμπειρία, η οποία μου δίδαξε ότι όλοι πρέπει να προσέχουν και όχι μόνο οι επιχειρήσεις», λέει ο Anders.

Σύμφωνα με τους ειδήμονες της ΕΤΕπ, η καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος θα γίνει ακόμη δυσκολότερη την επόμενη δεκαετία, όσο η τεχνολογία θα προοδεύει και θα γίνεται πιο πολύπλοκη. Η μάχη δεν θα είναι εύκολη.

«Τελικά, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο προκαλεί τεράστιες ζημιές, όχι μόνο σε επιχειρήσεις, αλλά και σε φυσικά πρόσωπα», λέει ο Jussi Hättönen. «Κάποιος πρέπει να πληρώσει γι' αυτό και κάποιος πρέπει να το καταπολεμήσει».

Σ' αυτή τη μάχη η ΕΤΕπ θα είναι μαζί τους, στην πρώτη γραμμή.

Η δράση της ΕΤΕπ

Αντίκτυπος στην απασχόληση και την ανάπτυξη

Η Ευρώπη χρειαζόταν μια ισχυρή ώθηση για να ανακτήσει τον δυναμισμό της μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση. Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη θεσπίστηκε με σκοπό να δώσει αυτή την ώθηση. Τα οικονομικά μας υποδείγματα δείχνουν ότι το επιτυγχάνει

Οι οικονομολόγοι της ΕΤΕπ χρησιμοποίησαν ένα καταξιωμένο οικονομικό υπόδειγμα για να αξιολογήσουν τον μελλοντικό αντίκτυπο των επενδύσεων που στήριξε η Τράπεζα με το σύνολο των χρηματοδοτήσεων της κατά την περίοδο 2015-2016, καθώς και των δανείων που χορήγησε ειδικά με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Σύμφωνα με τη μελέτη, η χρηματοδοτική δραστηριότητα του Ομίλου της ΕΤΕπ μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή οικονομία.

Τα παραπάνω ευρήματα της ΕΤΕπ δείχνουν ότι τα δάνεια του Ομίλου ΕΤΕπ – ανεξαρτήτως αν χορηγούνται σε περιόδους θετικής ή αρνητικής οικονομικής συγκυρίας – θέτουν τις βάσεις για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, πέρα από την άμεση ώθηση που δίνουν στην οικονομία. «Κύριος σκοπός μας είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης της ΕΕ», λέει η Debora Revoltella, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Οικονομικών Αναλύσεων και Μελετών της ΕΤΕπ. «Τα ευρήματα αυτά δείχνουν σημαντική μεγέθυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας μακροπρόθεσμα, ανεξάρτητα από τον οικονομικό κύκλο».

Μέχρι το 2020, οι συνολικές χρηματοδοτήσεις που εγκρίθηκαν από τον Όμιλο ΕΤΕπ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 2015-2016 θα έχουν:

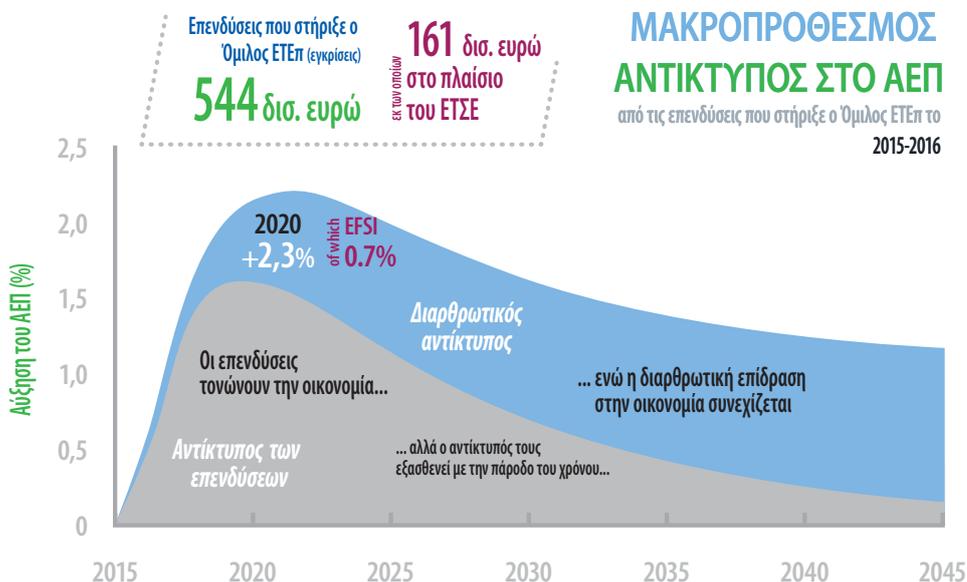
- στηρίξει επενδύσεις συνολικού ύψους 544 δισ. ευρώ
- αυξήσει το ΑΕΠ κατά 2,3%
- δημιουργήσει 2,25 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης

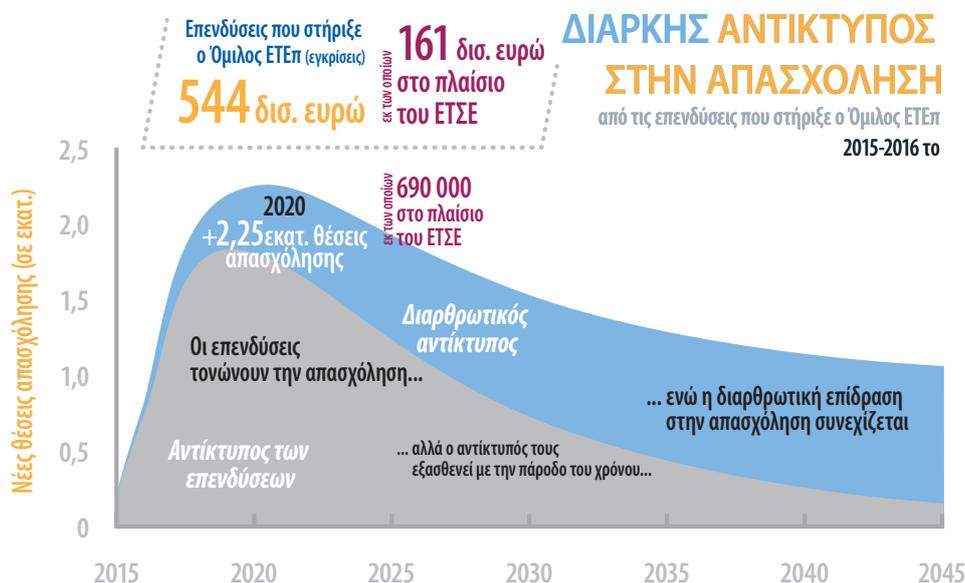
Αποτελεσματική αντιμετώπιση ανεπαρκειών της αγοράς

Είναι σημαντικό για τον Όμιλο ΕΤΕπ να αξιολογεί τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων του, ώστε να διασφαλίζει ότι οι χρηματοδοτήσεις του αποφέρουν πραγματικά οφέλη στους πολίτες της ΕΕ. Τα δάνεια της τράπεζας της ΕΕ στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη έχουν ήδη τύχει θετικής υποδοχής στις Βρυξέλλες, όπου αποφασίστηκε η παράταση του προγράμματος αυτού και η αύξηση του μεγέθους του. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, του οποίου τη διαχείριση ασκεί η ΕΤΕπ, εγκαινιάστηκε στα μέσα του 2015. Υποστηρίζεται από μια εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και αρχικά ο στόχος

Μέχρι το 2020, τα δάνεια του Ομίλου ΕΤΕπ που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη έως το τέλος του 2016 θα έχουν:

- στηρίξει επενδύσεις ύψους 161 δισ. ευρώ
- αυξήσει το ΑΕΠ της ΕΕ κατά 0,7%
- δημιουργήσει 690 000 θέσεις απασχόλησης

«Το Επενδυτικό Σχέδιο έθεσε την οικονομία σε κίνηση και η κίνηση αυτή είναι αυτοτροφοδοτούμενη»

του ήταν να κινητοποιήσει επενδύσεις συνολικού ύψους 315 δισ. ευρώ εντός μίας τριετίας. Ο στόχος αυτός αυξήθηκε σε 500 δισ. ευρώ, με ορίζοντα το 2020.

Σκοπός είναι η στήριξη επιχειρήσεων που διαφορετικά ίσως θα δυσκολευόνταν να εξασφαλίσουν τραπεζική χρηματοδότηση, με έμφαση στους καίριους τομείς της καινοτομίας και των μικρών επιχειρήσεων. «Δημιουργήσαμε αυτό το πρόγραμμα ως απάντηση σε μια κρίση, κατά την οποία υπήρχαν συγκεκριμένες ανεπάρκειες της αγοράς», λέει η Natacha Valla, Προϊσταμένη του Τμήματος Πολιτικής και Στρατηγικής της ΕΤΕπ. «Η μελέτη αυτή δείχνει ότι η δραστηριότητά μας έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο».

Συντηρητικές παραδοχές

Για την αξιολόγηση του αντίκτυπου της δραστηριότητας της ΕΤΕπ, οι οικονομολόγοι της χρειάστηκε να λάβουν υπόψη τη σύνθετη αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας και άλλων δραστηριοτήτων στην οικονομία. Οι οικονομολόγοι συνεργάστηκαν με το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Σεβίλλη και χρησιμοποίησαν ένα οικονομικό υπόδειγμα ονομαζόμενο RHOMOLO, το οποίο εφαρμόζονταν για τον υπολογισμό του κατά πόσο αξιοποιούνται αποτελεσματικά οι όλο και πιο περιορισμένοι δημόσιοι χρηματοδοτικοί πόροι. «Οι παραδοχές που χρησιμοποιήσαμε στο υπόδειγμα ήταν συντηρητικές», λέει ο Georg Weiers, οικονομολόγος της ΕΤΕπ που συμμετείχε στη μελέτη, «και παρ' όλα αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν έναν πολύ σημαντικό αντίκτυπο».

Η μελέτη δείχνει ότι όταν η αρχική ώθηση στην οικονομία εξασθενήσει, το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη θα εξακολουθήσει να ασκεί ισχυρή διαρθρωτική επίδραση στην οικονομία μακροπρόθεσμα, όπως συμβαίνει και με τα άλλα δάνεια του Ομίλου ΕΤΕπ.

Το 2036 οι επενδύσεις που στηρίχθηκαν με τα δάνεια που ενέκρινε ο Όμιλος ΕΤΕπ στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη έως το τέλος του 2016 θα έχουν:

- αυξήσει το ΑΕΠ κατά 0,4%
- δημιουργήσει 344 000 θέσεις απασχόλησης

Ακόμη μεγαλύτερος θα είναι μετά από 20 χρόνια ο αντίκτυπος του συνόλου των επενδύσεων που στηρίχθηκαν μέσω όλων των δανειών που ενέκρινε ο Όμιλος ΕΤΕπ κατά την ίδια περίοδο 2015-16. Οι επενδύσεις αυτές θα έχουν:

- αυξήσει το ΑΕΠ κατά 1,5%
- δημιουργήσει 1,3 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης

«Ο αντίκτυπος είναι σημαντικός και διαχρονικός», λέει η Natacha Valla. «Σε 20 χρόνια θα υπάρχουν ακόμη θέσεις απασχόλησης που θα οφείλονται σε αυτές τις επενδύσεις. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό θετικό αποτέλεσμα του Επενδυτικού Σχεδίου και του συνόλου των χρηματοδοτήσεων της ΕΤΕπ».

Καινοτομία για την ανταγωνιστικότητα

13,8 δισ. ευρώ

για την καινοτομία και την
ανάπτυξη δεξιοτήτων

- **7,44** εκατομμύρια νέες και αναβαθμισμένες ψηφιακές συνδέσεις πολύ υψηλής ταχύτητας
- Βελτίωση εγκαταστάσεων για **1,1** εκατομμύριο σπουδαστές

Οι συνιδρυτές της Skeleton, Taavi Madiberk (αριστερά) και Oliver Ahlberg

Υπερπυκνωτές ή ινδικές καρύδες

« Το πρόβλημα με τα κελύφη καρύδας είναι ότι η κατανομή και το μέγεθος των πόρων τους ποικίλλουν σημαντικά», λέει ο Taavi Madiberk, διευθύνων σύμβουλος της Skeleton Technologies, επιχείρησης με έδρα την Εσθονία – μια χώρα όπου θα φανταζόταν κανείς ότι το κύριο πρόβλημα με τις καρύδες είναι η δυσκολία εύρεσής τους και όχι οι ιδιότητες του κελύφους τους. Και ακόμη πιο εντυπωσιακό είναι το ότι μια επιχείρηση σε αυτήν τη βόρεια χώρα δίνει τη λύση σε ένα πραγματικά σημαντικό πρόβλημα που αφορά την ινδική καρύδα.

Πρόκειται όντως για ένα πρόβλημα πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, εάν ληφθεί υπόψη το μέγεθος της αγοράς υπερπυκνωτών, οι οποίοι είναι συσκευές αποθήκευσης ενέργειας. Το μέγεθος αυτής της αγοράς αναμένεται να έχει φθάσει στα 6 δισ. ευρώ το 2024. Μέχρι πρόσφατα οι υπερπυκνωτές κατασκευάζονταν από ενεργό άνθρακα που παραγόταν από την απανθράκωση κελυφών καρύδας. Ωσπου η Skeleton Technologies ανέπτυξε μια ανόργανη – και πολύ αποτελεσματικότερη – εναλλακτική μέθοδο. Για να συνεχίσει τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, η επιχείρηση έλαβε το 2017 από την ΕΤΕΠ ένα δάνειο ύψους 15 εκατ. ευρώ καλυπτόμενο με εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη.

Γιατί να μη συνεχιστεί η χρήση της καρύδας;

Κατά την απανθράκωση της καρύδας παράγεται άνθρακας ο οποίος, εάν απλωθεί σε λεπτή στρώση πάνω σε ένα φύλλο αλουμινίου και εκτεθεί σε ηλεκτρικά φορτισμένα ιόντα, μπορεί να αποθηκεύσει τα ιόντα στους πόρους του. Όσο μεγαλύτερη πυκνότητα πόρων κατάλληλου μεγέθους διαθέτει ο άνθρακας, τόσο περισσότερη ενέργεια μπορεί να αποθηκεύσει ανά γραμμάριο υλικού. Το πρόβλημα είναι ότι, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τον χρόνο συγκομιδής της, η απανθρακωμένη καρύδα έχει διαφορετική πυκνότητα πόρων.

Το κύριο συστατικό των ισχυρών συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας ήταν μέχρι σήμερα η απανθρακωμένη ινδική καρύδα. Όμως μια επιχείρηση στην παγωμένη Εσθονία ανακάλυψε έναν τρόπο για να κατασκευάζει υπερπυκνωτές χωρίς να χρησιμοποιεί αυτό το τροπικό φρούτο

«Οι υπερπυκνωτές είναι η ραχοκοκαλιά, ο σκελετός ενός ενεργειακού συστήματος»

Με την αποκλειστική τεχνολογία που ανέπτυξε, η οποία επιτρέπει την παραγωγή άνθρακα από ανόργανα καρβίδια, η Skeleton Technologies μπορεί να ρυθμίζει τους πόρους. Το αποτέλεσμα είναι καμπύλα φύλλα πάχους ενός ατόμου, που περιέχουν ανά γραμμάριο περίπου 2 000 τ.μ. επιφάνειας ομοιόμορφα πορώδους και ικανής να αποθηκεύσει ιόντα. Στη συνέχεια η Skeleton στερεώνει τον άνθρακα πάνω στο φύλλο αλουμινίου και στοιβάζει ή τυλίγει σε ρολό αυτά

τα φύλλα συμπιέζοντάς τα σε κυψέλες, και με αυτό τον τρόπο κατασκευάζει υπερπυκνωτές με τετραπλάσια πυκνότητα ενέργειας από ό,τι οι ανταγωνιστές της που χρησιμοποιούν την ινδική καρύδα. Η δε ονομασία Skeleton οφείλεται στο γεγονός ότι το υλικό που παράγει η επιχείρηση μοιάζει στο μικροσκόπιο με ανθρώπινο σκελετό. «Οι υπερπυκνωτές είναι η ραχοκοκαλιά, ο σκελετός ενός ενεργειακού συστήματος», προσθέτει ο Τααβί Madiberk.

Η γενετική ενώνει τη διχτομημένη Κύπρο

Το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου ενισχύει τη δυναμικότητά του στους τομείς της έρευνας και της περίθαλψης ασθενών – τόσο Ελληνοκυπρίων όσο και Τουρκοκυπρίων

Όταν ο Ιωσήφ Ιωάννου ήταν μόλις 6 μηνών, οι γιατροί του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου διέγνωσαν ότι πάσχει από νωτιαία μυϊκή ατροφία, πάθηση που προσβάλλει τους κινητικούς νευρώνες του νωτιαίου μυελού και προκαλεί μυϊκή αδυναμία. Ο Ιωσήφ Ιωάννου είναι Ελληνοκύπριος και γεννήθηκε σε μια πόλη που έχει χωριστεί στα δύο μετά από την εισβολή που έγινε σχεδόν 20 χρόνια πριν από τη γέννησή του. Για τους γιατρούς του Ινστιτούτου, αυτό δεν είχε καμία σημασία. «Οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι πάσχουν από τις ίδιες ασθένειες», λέει ο καθηγητής Λεωνίδας Φυλακτού, γενετιστής και Γενικός Εκτελεστικός Ιατρικός Διευθυντής του Ινστιτούτου. «Η αποστολή μας είναι να παρέχουμε περίθαλψη και στις δύο κοινότητες».

Αυτή τη ζωτικής σημασίας φροντίδα ο Ιωσήφ Ιωάννου τη βρίσκει εδώ και 29 χρόνια στο Ινστιτούτο, όπου παρακολουθείται από νευρολόγο, καθώς και από πνευμονολόγο, καρδιολόγο και διαιτολόγο, παράλληλα με τακτικές συνεδρίες φυσιοθεραπείας. Σε αυτό το διάστημα σπούδασε πληροφορική και δημιούργησε δική του επιχείρηση επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών. Είναι αρραβωνιασμένος και ονειρεύεται να αποκτήσει οικογένεια. «Χωρίς τη φροντίδα που μου παρέχει το Ινστιτούτο, θα ήμουν σε πολύ χειρότερη κατάσταση», λέει. «Χάρη στην καθοδήγηση και την παρακολούθηση που μου προσφέρει το Ινστιτούτο, έχω καλύτερη ποιότητα ζωής. Είμαι παραγωγικός. Μπορώ να κάνω όνειρα και σχέδια για το μέλλον».

Ο Ιωσήφ Ιωάννου είναι ένας από τους 12 000 ασθενείς του Ινστιτούτου, το οποίο είναι κτισμένο σε έναν λόφο στη Λευκωσία, κοντά στην Πράσινη Γραμμή που χωρίζει το νησί σε δύο τμήματα, ένα υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας και ένα υπό τουρκική κατοχή από το 1974. Το Ινστιτούτο πραγματοποιεί 40 000 εργαστηριακές δοκιμές ετησίως για την αντιμετώπιση παγκοσμίως γνωστών γενετικών διαταραχών, όπως η σκλήρυνση κατά πλάκας, καθώς και ορισμένων νόσων με υψηλό επιπολασμό στην Κύπρο, όπως η μεσογειακή αναιμία. Το Ινστιτούτο, το οποίο ιδρύθηκε το 1990, λειτουργεί και ως ερευνητικό κέντρο που μελετά θεραπείες για αυτές τις νόσους. Και το κυριότερο, σώζει ζωές. «Χωρίς το Ινστιτούτο, η ζωή αυτών των ασθενών θα ήταν, στην καλύτερη περίπτωση, πάρα πολύ δύσκολη», λέει ο 47χρονος Λεωνίδας Φυλακτού. «Ίσως μάλιστα μερικοί δεν θα ζούσαν σήμερα».

Πέρα από την υγεία, όφελος και για την κοινωνία

Όπως συμβαίνει με πολλά σημαντικά ιατρικά κέντρα, το έργο του Ινστιτούτου δεν έχει αντίκτυπο μόνο στην υγεία των ασθενών του. Έχει επίσης σημαντική επίδραση στην κοινωνική και οικονομική ζωή της Κύπρου, διότι εξασφαλίζει στους ανθρώπους καλή υγεία, ώστε να μπορούν να εργάζονται και να μη

γίνονται βάρος στην οικογένειά τους και στο κράτος. Παραδείγματος χάριν, ο προγεννητικός έλεγχος για μεσογειακή αναιμία που διενεργεί το Ινστιτούτο έχει μειώσει τα ποσοστά της νόσου σε «σχεδόν μηδενικό επίπεδο σήμερα» στα νεογέννητα, λέει ο Λεωνίδας Φυλακτού.

Για να αναπτύξει περαιτέρω το σημαντικό του έργο, το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου εφαρμόζει ένα πρόγραμμα επέκτασης ύψους 40 εκατ. ευρώ, χάρη στο οποίο θα αναβαθμίσει το ερευνητικό του δυναμικό

«Οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι πάσχουν από τις ίδιες ασθένειες. Η αποστολή μας είναι να παρέχουμε περίθαλψη και στις δύο κοινότητες»

και θα εκσυγχρονίσει τις υποδομές θεραπείας και αποκατάστασης των ασθενών του. Η ΕΤΕπ προσφέρει στο πρόγραμμα χρηματοδότηση ύψους 26 εκατ. ευρώ με ένα δάνειο που προορίζεται κυρίως για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης. «Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό ερευνητικό κέντρο», λέει ο Νίκος Γιαμπίδης, υπεύθυνος δανείων της ΕΤΕπ στην Κύπρο. «Και είναι πολύ θετικό ότι εξυπηρετεί και τις δύο κοινότητες της Κύπρου».

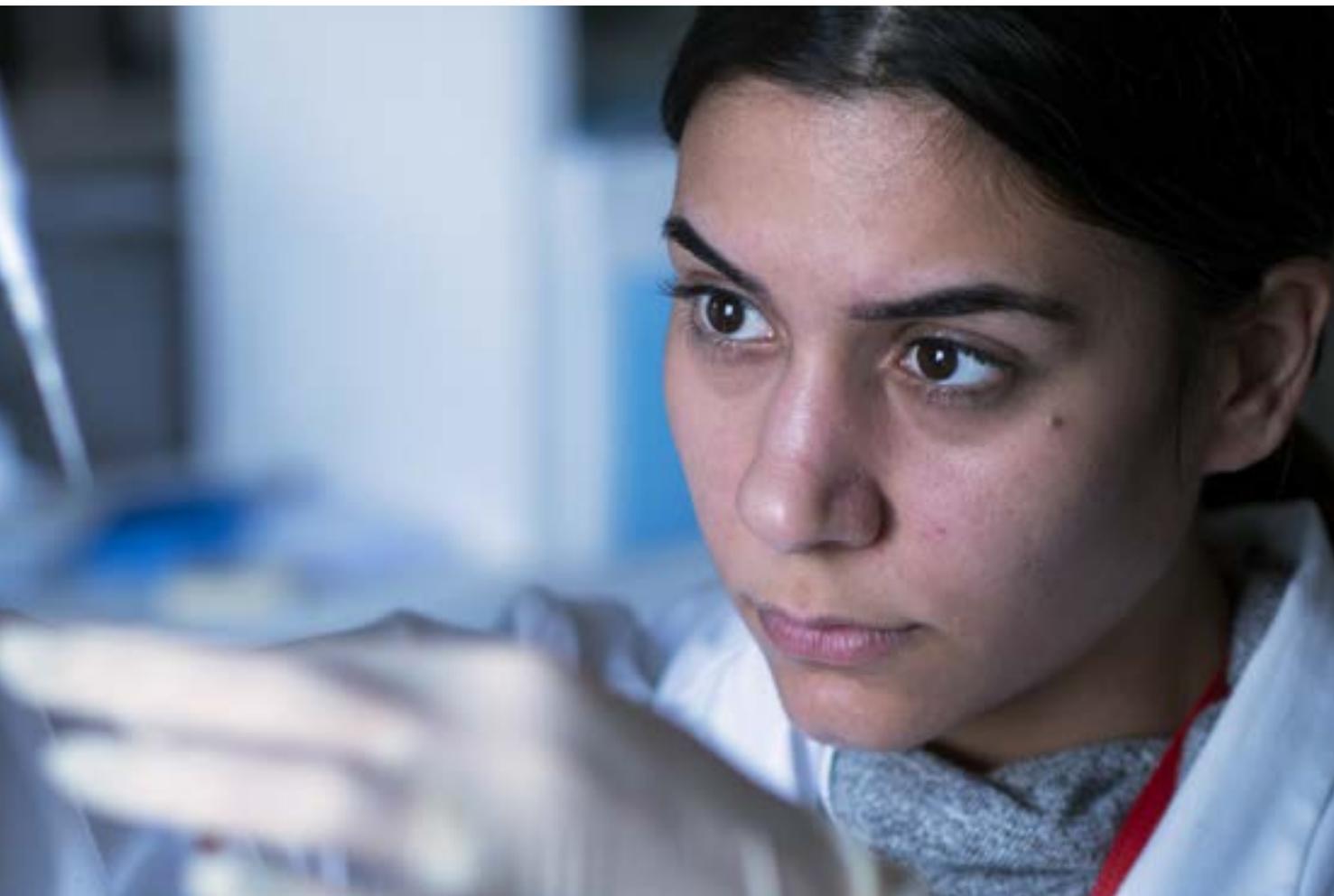
Η ΕΤΕπ, η τράπεζα της ΕΕ, έχει χρηματοδοτήσει πολλές ιατρικές και ερευνητικές μονάδες στην Κύπρο στο πλαίσιο μιας ευρύτερης εκστρατείας με στόχο την τόνωση της οικονομίας της νήσου, η οποία δέχθηκε σοβαρό πλήγμα από την τραπεζική κρίση του 2012-2013. Σε αυτές περιλαμβάνεται το Γερμανικό Ογκολογικό Κέντρο, το οποίο εγκαινιάστηκε στη Λεμεσό το φθινόπωρο του 2017 και χρηματοδοτήθηκε από την ΕΤΕπ με τη μεσολάβηση μιας τοπικής τράπεζας.

Την τελευταία πενταετία ο Όμιλος ΕΤΕπ έχει υπογράψει στην Κύπρο συμβάσεις χρηματοδότησης συνολικού ύψους 1,7 δισ. ευρώ, οι οποίες αφορούσαν

δάνεια μεγάλου ύψους για τον τομέα της έρευνας, χρηματοδοτήσεις για έργα υποδομής και δάνεια για μικρές επιχειρήσεις. Στη διάρκεια του 2017 υπογράφηκαν δανειακές συμβάσεις συνολικού ύψους 333 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 1,8% του ΑΕΠ της χώρας (το υψηλότερο ποσοστό από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ).

Περισσότερα για το θέμα «ΕΤΕπ και Καινοτομία» στον δικτυακό μας τόπο:

- Η σοκολάτα από τη Λετονία που κάνει καλό στην καρδιά:
eib.org/cardiac-chocolate
- Διαγνωστικές εξετάσεις που χρειάζονται μόνο τρεις ώρες, αντί τρεις μέρες:
eib.org/molecular-diagnostics

Μεγάλες επενδύσεις σε ΜΙΚΡΕΣ επιχειρήσεις

29,6 δισ. ευρώ

για μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- **285 800** ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης στηρίχθηκαν
- **3,9** εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης διασφαλίστηκαν σε ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης

Πύραυλοι και δεινόσαυροι που κάνουν τα παιδιά πιο έξυπνα

Αν κάτι είναι γλοιώδες, κάνει θόρυβο, είναι παράξενο ή μυρίζει άσχημα, τα παιδιά το λατρεύουν.

Αυτό συνειδητοποίησε ο Miguel Pina Martins πριν από 10 χρόνια, όταν αναζητούσε μια νέα σταδιοδρομία. Κατά τη γνώμη του, τα επιστημονικά παιχνίδια δεν πρόσφεραν στα παιδιά αυτό που χρειάζονται, και έτσι αποφάσισε να εγκαταλείψει μια θέση με προοπτικές στον χρηματοπιστωτικό τομέα για να ξεκινήσει τη δική του επιχείρηση και να προσφέρει κάτι διαφορετικό. «Επένδυσα όλα μου τα χρήματα στο νέο μου σχέδιο», λέει ο Miguel.

Σήμερα η επιχείρησή του, η Science4You, με έδρα κοντά στη Λισσαβώνα, προσφέρει εκατοντάδες παιχνίδια και απασχολεί περισσότερα από 200 άτομα. Το 2008 οι πωλήσεις της ανήλθαν σε 54 000 ευρώ. Το 2017 αναμενόταν να φθάσουν στα 20 εκατ. ευρώ.

Μια νέα διάσταση στα επιστημονικά παιχνίδια

Τι το διαφορετικό έκανε ο Miguel; Κατασκεύασε επιστημονικά παιχνίδια που ήταν πιο διασκεδαστικά και ασυνήθιστα. Τους έδωσε ονόματα όπως «Εκρηκτική επιστήμη», «Εργοστάσιο πυραύλων» ή «Γλιτσερό εργαστήριο – Γλιστεροί γυμνοσάλιαγκες». Ο Miguel εμπνεύστηκε την ιδέα του από μια εργασία που είχε κάνει ως φοιτητής στο τέλος των σπουδών του στο πανεπιστήμιο της Λισσαβώνας, με θέμα τη διερεύνηση μιας πιθανής νέας αγοράς για επιστημονικά παιχνίδια. «Προσπαθήσαμε να βρούμε πράγματα που αρέσουν στα παιδιά, όπως το να φτιάζουν σαπούνι, γλίτσα, έναν πύραυλο, καρναμέλες ή να δημιουργήσουν μια έκρηξη, και να τους δείξουμε πώς μπορούν να τα κάνουν όλα αυτά με έναν καινούργιο τρόπο», λέει ο Miguel.

Τα παιχνίδια του Miguel είναι διασκεδαστικά, ακόμη και απλοϊκά μερικές φορές, αλλά είναι και διδακτικά: εξοικειώνουν τα παιδιά με τη φυσική, τη χημεία και άλλες επιστήμες και ταυτόχρονα καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους και τις κοινωνικές τους δεξιότητες. Διεγείρουν επίσης την περιέργεια των παιδιών και τα βοηθούν να καταλαβαίνουν καλύτερα τον κόσμο που τα περιβάλλει. Η επιχείρηση διατηρεί το ιστολόγιο «Μικρός Επιστήμονας» (Little Scientist), το οποίο μαθαίνει στα παιδιά για ποιο λόγο χασμουριούνται, γιατί τα κουνούπια τσιμπάνε και γιατί τα τρίγωνα είναι σημαντικά.

Η ΕΤΕπ χορήγησε στη Science4You ένα δάνειο ύψους 10 εκατ. ευρώ για να τη βοηθήσει να αναπτυχθεί. Το δάνειο χορηγήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, το οποίο έχει ως στόχο την ενίσχυση των μικρών καινοτόμων επιχειρήσεων, που οι εμπορικές τράπεζες τις θεωρούν ως

Ο Πορτογάλος επιχειρηματίας που εγκατέλειψε τον χρηματοπιστωτικό τομέα για να ασχοληθεί με παιχνίδια

μη δοκιμασμένες ή υπερβολικά υψηλού κινδύνου. «Η Science4You είναι μια γοργά αναπτυσσόμενη επιχείρηση που ξεκίνησε από μια φοιτητική εργασία και κάθε χρόνο μεγαθύνεται και παρουσιάζει θετικά οικονομικά αποτελέσματα», λέει ο Francisco Alves da Silva, υπεύθυνος δανείων στην ΕΤΕπ ο οποίος ασχολήθηκε με αυτή τη χρηματοδότηση. Η Science4You θα συνδυάσει το δάνειο της ΕΤΕπ με δικά της κεφάλαια ύψους 10 εκατ. ευρώ, για να επενδύσει σε καλύτερο εξοπλισμό συναρμολόγησης στην παραγωγή παιχνιδιών, να βελτιώσει τις πωλήσεις και την προβολή των προϊόντων της μέσω του διαδικτύου και να δημιουργήσει νέα παιχνίδια. Η επιχείρηση, η οποία πωλεί το 40% των παιχνιδιών της στην Πορτογαλία, θα χρησιμοποιήσει επίσης τη χρηματοδότηση για να επεκταθεί στην Ευρώπη, αλλά και εκτός αυτής.

Μεγιστοποίηση των γνωστικών ικανοτήτων

Εκτός από την παρασκευή αρωμάτων, σαπουνιών και γλίτσας, η Science4You προσφέρει και παιχνίδια με θέματα όπως τα κέντρα ευεξίας (σπα), η ιατρική, οι δεινόσαυροι, η χημεία, οι πύραυλοι, οι εκρήξεις, οι κρύσταλλοι και η μαγειρική. Κάθε παιχνίδι είναι βασισμένο σε επιστημονικές μελέτες και συνοδεύεται από πολύχρωμα, λεπτομερή φυλλάδια οδηγιών που εξηγούν τα πειράματα και τη σχετική επιστημονική έρευνα.

Μέχρι και οι διαφημίσεις της επιχείρησης είναι παιχνιδιάρικες. Τα βίντεό της για το «Εργαστήριο Αρωμάτων», το «Εργαστήριο Κραγιόν» ή την «Εκρηκτική Επιστήμη» δείχνουν έναν επιστήμονα να αναμιγνύει δύο υγρά με αποτέλεσμα να ανατινάξει το εργαστήριό του. «Πιστεύουμε ότι έχουμε επιτύχει τη σωστή ισορροπία μεταξύ εκπαίδευσης και διασκέδασης όταν οι γονείς αγοράζουν ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι και τα παιδιά θέλουν πραγματικά να παίξουν με αυτό», λέει ο Miguel Pina Martins. «Είναι πάντοτε πολύ δύσκολο να επιτευχθεί αυτή η ισορροπία».

«Προσπαθήσαμε να βρούμε πράγματα που αρέσουν στα παιδιά, όπως το να φτιάζουν σαπούνι, γλίτσα, έναν πύραυλο, καρναμέλες ή να δημιουργήσουν μια έκρηξη, και να τους δείξουμε πώς μπορούν να τα κάνουν όλα αυτά με έναν καινούργιο τρόπο»

Η Vera Marques (αριστερά) και η Madalena Ribeiro, της Science4You, κάνουν ένα διασκεδαστικό πείραμα στα γενέθλια της Carlota Costa.

Μικροχρηματοδότηση για έναν Σύρο πρόσφυγα και έναν δάσκαλο του ταγκό

Η Microlux δίνει σε άτομα που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό στο Λουξεμβούργο την ευκαιρία να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση

Ο Mahmoud Al-Fayyad, Σύρος πρόσφυγας, είχε εργαστεί επί έναν χρόνο σε ένα φαρμακείο στο Λουξεμβούργο, όταν έμαθε για την ύπαρξη της microlux, τοπικής εταιρείας μικροχρηματοδότησης. «Είχα πάντοτε πάθος με τη μαγειρική», σκέφτηκε. «Γιατί να μην το δοκιμάσω; Άλλωστε, η μαγειρική είναι μια θαυμάσια γέφυρα ανάμεσα στους πολιτισμούς». Στο εστιατόριο που άνοιξε, με την επωνυμία Syriously, όλα τα πιάτα είναι σπιτικά, μαγειρεμένα από γυναίκες πρόσφυγες από τη Συρία. Το Syriously μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 100 πελάτες και στεγάζεται σε έναν χώρο που ο ιδιοκτήτης του ουσιαστικά δώρισε (με συμβολικό αντίτιμο ένα ευρώ) στον Mahmoud, τον οποίο γνώρισε μέσω του Ερυθρού Σταυρού του Λουξεμβούργου. Τα βράδια το εστιατόριο είναι συχνά τελείως γεμάτο.

«Σήμερα απασχολώ οκτώ άτομα και αποφάσισα να εξοφλήσω το δάνειο μέσα σε δύο χρόνια», λέει ο Mahmoud. «Αυτή η μικροπίστωση με βοήθησε να ξεκινήσω μια νέα ζωή και να συνεισφέρω στην οικονομία της νέας μου πατρίδας. Αισθάνομαι απέραντη ευγνωμοσύνη προς όλους όσους με εμπιστεύτηκαν και με στήριξαν από τα πρώτα μου βήματα».

Από τον Μάρτιο 2016 η microlux, οργανισμός παροχής μικροπιστώσεων που στηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος της ΕΕ για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία, προσφέρει ελπίδα στους μικροεπιχειρηματίες του Λουξεμβούργου. Το Λουξεμβούργο, παρότι είναι πλούσια χώρα με ισχυρή ανάπτυξη, δεν παύει να έχει θύλακες εργασιακής ανασφάλειας και φτώχειας. Η microlux είναι ο πρώτος τοπικός οργανισμός μικροχρηματοδότησης που δραστηριοποιείται στο Λουξεμβούργο.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, το οποίο ανήκει στον Όμιλο ΕΤΕπ, εκτιμά τον δυνητικό αριθμό αιτήσεων δανείων στη χώρα σε 400 εντός μίας πενταετίας. Για την Karin Schintgen, εκπρόσωπο της BGL BNP Paribas, βασικού μετόχου της microlux, αυτό είναι σημαντικό, διότι «στην Ευρώπη, 30% των νέων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων δημιουργούνται από ανέργους».

Πάθος για το ταγκό

Με ένα δάνειο 10 000 ευρώ από τη microlux, ο Rodolfo Aguerrodi έφερε το ταγκό από τη γενέτειρά του, το Μπουένος Άιρες, στη σχολή χορού Dance Factory την οποία δημιούργησε στο Λουξεμβούργο, όπου έχει εγκατασταθεί εδώ και τρία χρόνια. «Ξεκίνησα δίνοντας μαθήματα στις λέσχες των υπαλλήλων των οργάνων της ΕΕ, αλλά σύντομα αντιλήφθηκα ότι χρειαζόταν μια πιο επαγγελματική προσέγγιση», λέει ο Rodolfo.

Η μηνιαία δόση που πληρώνει για το δάνειο είναι 258 ευρώ. Το ποσό είναι μικρό, αλλά αυτό το είδος πίστωσης διατηρεί την οικονομία της Ευρώπης σε κίνηση. «Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε και χωρίς αυτό, αλλά το δάνειο μας έδωσε μια ανάσα ώστε απερίσπαστοι να ασχοληθούμε με τη βασική μας δραστηριότητα», λέει ο Aguerrodi.

Ο Aguerrodi απασχολεί οκτώ δασκάλους και η σχολή του είναι γεμάτη σχεδόν κάθε μέρα. Μεταξύ άλλων, προσφέρει μαθήματα θεραπευτικού χορού για άτομα που πάσχουν από Πάρκινσον ή Άλτσχάιμερ.

Συνεπώς, ακόμη και σε μια σχετικά πλούσια χώρα όπως το Λουξεμβούργο, υπάρχει ζήτηση μικροπιστώσεων.

«Αισθάνομαι απέραντη ευγνωμοσύνη προς όλους όσους με εμπιστεύτηκαν και με στήριξαν από τα πρώτα μου βήματα»

Περισσότερα για το θέμα «ΕΤΕπ και μικρομεσαίες επιχειρήσεις» στον δικτυακό μας τόπο:

• Για να δείτε κι άλλα σκίτσα του Εσθονού σκιτσογράφου Madis Ots από τη σειρά μας «The Brood», με θέμα τις νεοφυείς επιχειρήσεις, επισκεφθείτε τη διεύθυνση: eib.org/startup-cartoon

• Ανακαλύψτε τη σουηδική επιχείρηση που σας βοηθά να τακτοποιείτε τους λογαριασμούς σας: eib.org/izettle

Υποδομές για τη σύνδεση της Ευρώπης

18 δισ. ευρώ για έργα υποδομής

- **10 924** MW νέας δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής
- Εκ των οποίων το **99,6%** προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές
- **76 557** χλμ. γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν
- **36,8** εκατομμύρια έξυπνοι μετρητές εγκαταστάθηκαν
- **10,4** εκατομμύρια νοικοκυριά ηλεκτροδοτήθηκαν
- Νέες ή ανακαινισμένες κοινωνικές και οικονομικά προσιτές κατοικίες για **572 324** νοικοκυριά
- **735** εκατομμύρια πρόσθετοι επιβάτες σε μέσα μεταφοράς που χρηματοδότησε η ΕΤΕπ
- **45,7** εκατομμύρια άτομα επωφελήθηκαν από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας

Ένα ποδήλατο Vélib στο Παρίσι

Πώς το Παρίσι διευκολύνει τις μετακινήσεις

Κοστίζει δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά το Παρίσι φτιάχνει το δίκτυο μεταφορών του μέλλοντος

Η μετακίνηση είναι ένα καθημερινό άγχος για τον David Pena, ο οποίος κατοικεί σε μια μικρή πόλη στις όχθες του Σηκουάνα, περίπου 30 χλμ. δυτικά του Παρισιού. «Δεν είναι ασυνήθιστο να φθάνω στον σταθμό και να υπάρχουν καθυστερήσεις ή να βλέπω ότι το δρομολόγιο του τρένου μου ακυρώθηκε», λέει ο 42χρονος μηχανικός ελικοπτέρων.

Το παρισινό μετρό συχνά κατατάσσεται στα καλύτερα του κόσμου και πρόσφατα μια διεθνής μελέτη κατέταξε το Παρίσι στην κορυφαία δεκάδα των πόλεων με την καλύτερη αστική κινητικότητα. Όμως η ευρύτερη περιφέρεια του Παρισιού αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις. «Το Παρίσι έχει ένα πολύ παλιό δίκτυο, όπως και το Λονδίνο», λέει η Caroline Lemoine, συγκοινωνιολόγος στην ΕΤΕπ. «Για να αναβαθμιστεί το δίκτυο και να συνεχιστεί η επέκτασή του, ώστε να βελτιωθεί το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών και να αυξηθεί η προσβασιμότητα, απαιτούνται τεράστιες επενδύσεις, και σε αυτό έρχεται να συμβάλει η ΕΤΕπ».

Η περιφέρεια του Παρισιού, γνωστή ως Ιλ-ντε-Φρανς, έχει πληθυσμό περίπου 12 εκατομμυρίων. Ο πληθυσμός της τριπλασιάστηκε τον περασμένο αιώνα. Στο συγκοινωνιακό της δίκτυο γίνονται καθημερινά περισσότερες από 8 εκατομμύρια μετακινήσεις. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού οδήγησε σε κατακόρυφη αύξηση των τιμών των ακινήτων, αναγκάζοντας πολλούς από τους κατοίκους να μετακομίσουν σε απόσταση 40 χλμ. από την πόλη, σε περιοχές με πιο αραιές συγκοινωνίες. «Αντιμετωπίζουμε προβλήματα που υπάρχουν εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα και δίνουμε λύσεις σήμερα», λέει η Laurence Debrincat, ειδική σε θέματα κινητικότητας στην επιχείρηση Ile-de-France Mobilités, η οποία διαχειρίζεται το συγκοινωνιακό δίκτυο της περιφέρειας.

Σχεδιασμός για το μέλλον

Η τράπεζα της ΕΕ βοηθά το Παρίσι στις επενδύσεις του στον τομέα των μεταφορών εδώ και δεκαετίες. Στις πρόσφατες μεγάλες χρηματοδοτήσεις περιλαμβάνονται:

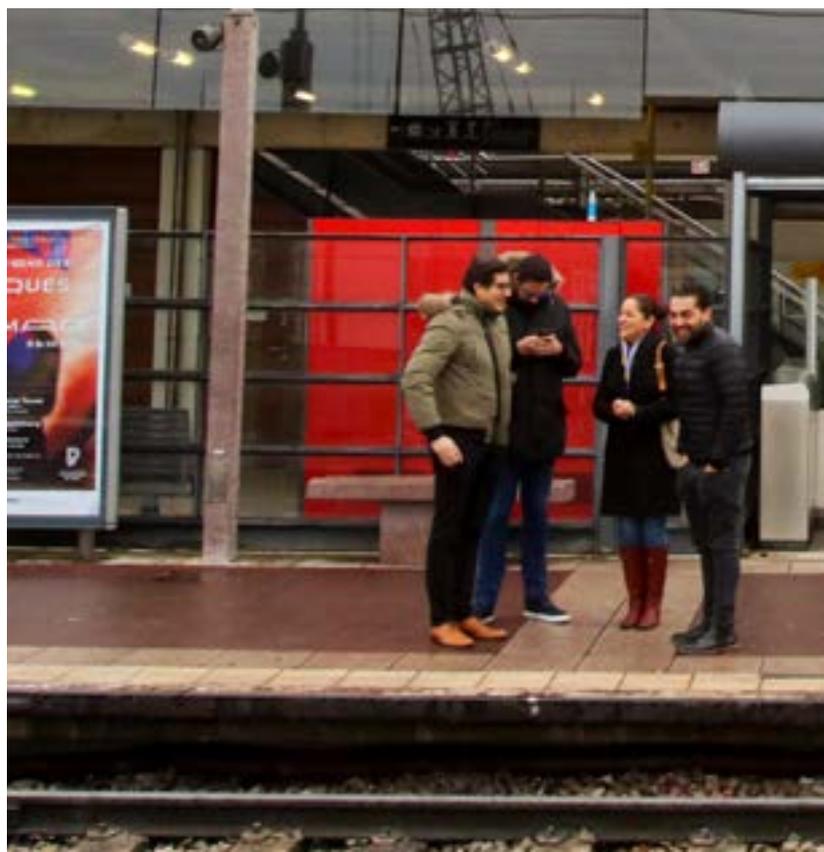
- δάνεια της ΕΤΕπ ύψους 800 εκατ. ευρώ για την επαναλειτουργία του δικτύου τραμ,
- 200 εκατ. ευρώ για την υποστήριξη των ηλεκτρικών αυτοκινήτων Autolib',
- συνολικά 2,5 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση μέρους του φιλόδοξου έργου Grand Paris Express, ενός από τα μεγαλύτερα έργα επέκτασης δικτύου μετρό στον κόσμο.

Το έργο θα διπλασιάσει το μέγεθος του δικτύου μετρό, με 200 επιπλέον χλμ. γραμμών και περισσότερους από 70 νέους σταθμούς. Το έργο αποσκοπεί:

- να συνδέσει μεταξύ τους απομονωμένα προάστια
- να περιορίσει τα καθημερινά προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης, που προκαλούν αυξημένη ατμοσφαιρική ρύπανση
- να συνδέσει μεταξύ τους ζώνες επιχειρηματικής δραστηριότητας, αεροδρόμια και πανεπιστήμια
- να συνδέσει με το Παρίσι προάστια που σήμερα είναι απομονωμένα.

«Το έργο Grand Paris θα διαρκέσει πολλά χρόνια, αλλά όταν ολοκληρωθεί θα έχουμε ένα από τα καλύτερα συγκοινωνιακά δίκτυα στον κόσμο», λέει η Laurence Debrincat.

Τα τρένα RER, τα οποία συνδέουν το κέντρο με τα προάστια, αναβαθμίζονται επίσης, με νέα οχήματα και νέα σηματοδότηση. Η γραμμή RER A, μήκους άνω των 100 χλμ., έχει τη μεγαλύτερη επιβατική κίνηση στην Ευρώπη με 1,2 εκατομμύρια επιβάτες ημερησίως. Αυτή η γραμμή, η οποία διασχίζει το κέντρο του Παρισιού κατευθυνόμενη προς τα δυτικά και ανατολικά προάστια, τελεί

υπό ανακαίνιση από το 2015 έως το 2020. Το έργο περιλαμβάνει την αντικατάσταση σιδηροτροχιών συνολικού μήκους 24 χλμ.

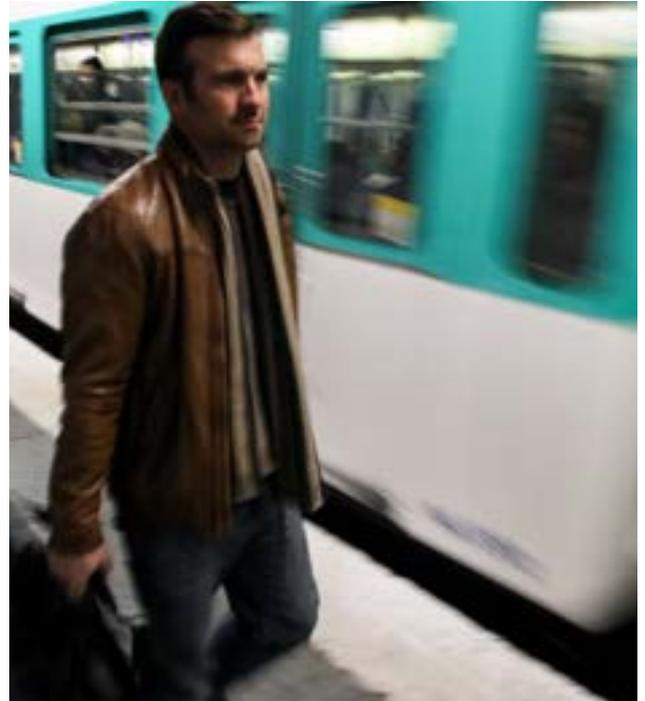
«Το προασιακό σιδηροδρομικό δίκτυο έχει πραγματικά σοβαρές ανάγκες συντήρησης», λέει η Laurence Debrincat. «Η αντικατάσταση των σιδηροτροχιών και της σηματοδότησης κοστίζει δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά είναι κάτι που έπρεπε να είχε γίνει εδώ και πολλά χρόνια».

Το Παρίσι έχει επίσης ένα από τα πιο επιτυχημένα συστήματα κοινόχρηστων ποδηλάτων. Διαθέτει περίπου 14 500 ποδήλατα σε 1 230 σταθμούς. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 η πόλη επεκτείνει τους ποδηλατοδρόμους της, οι οποίοι σήμερα καλύπτουν μήκος περίπου 700 χλμ.

Επεκτείνει επίσης τις γραμμές ηλεκτροκίνητων λεωφορείων, με στόχο, μέχρι το 2025, 80% των λεωφορείων να είναι ηλεκτροκίνητα και 20% να λειτουργούν με βιοαέριο. Το Παρίσι ήδη διαθέτει μια γραμμή αποκλειστικά ηλεκτροκίνητων λεωφορείων, με έναν στόλο 23 οχημάτων.

Δεν θα πρέπει να παραλειφθεί και η υπηρεσία κοινόχρηστων αυτοκινήτων Autolib', που εγκαινιάστηκε το 2011. Σήμερα προσφέρει σχεδόν 4 000 ηλεκτρικά αυτοκίνητα στην περιοχή του Παρισιού και έχει πάνω από 100 000 εγγεγραμμένους χρήστες. Η τράπεζα της ΕΕ χρηματοδότησε την έρευνα και ανάπτυξη των μπαταριών των αυτοκινήτων της Autolib', καθώς και την εφαρμογή του συστήματος.

Ο David Pena, κάτοικος των δυτικών προαστίων του Παρισιού, δηλώνει αισιόδοξος για το μέλλον της κινητικότητας στο Παρίσι – και για τις μετακινήσεις του από και προς τη δουλειά του. Υπάρχουν σχέδια να φθάσει ο προαστιακός σιδηρόδρομος RER μέχρι τη μικρή του πόλη. «Όσον αφορά την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών η Γαλλία είναι αναμφίβολα μπροστά, αλλά υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης», λέει ο David.

Όταν ολοκληρωθεί το έργο Grand Paris, «θα έχουμε ένα από τα καλύτερα συγκοινωνιακά δίκτυα στον κόσμο»

Ροή επενδύσεων για την ανακαίνιση αγωγών στην Ιταλία

Χρηματοδότηση ιταλικών εταιρειών υδάτων για την
αναβάθμιση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης

Την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2017 στη Ρώμη δεν έβρεξε σχεδόν καθόλου. Οι χαμηλές βροχοπτώσεις και οι υψηλές θερμοκρασίες είχαν ως αποτέλεσμα να μειωθούν οι διαθέσιμες ποσότητες νερού για τους κατοίκους της πόλης, οι οποίοι φοβήθηκαν για πιθανούς περιορισμούς στην κατανομή νερού, που ήδη είχαν επιβληθεί σε πολλές πόλεις της κεντρικής Ιταλίας.

Αλλά οι καλοκαιρινοί καύσωνες δεν είναι η μόνη αιτία των προβλημάτων με το νερό. Λόγω της παλαιότητας των δικτύων, το 35% κατά μέσον όρο του νερού στους αγωγούς χάνεται πριν φθάσει στους καταναλωτές. Υπάρχει επιτακτική ανάγκη για έργα εκσυγχρονισμού, αλλά οι μικρές ιταλικές εταιρείες υδάτων δυσκολεύονται να βρουν χρηματοδότηση.

Για τον λόγο αυτόν η ΕΤΕπ ενέκρινε ένα δανειοδοτικό πρόγραμμα ύψους 200 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης σε όλη την Ιταλία. Το δάνειο θα συμβάλει στη χρηματοδότηση τεσσάρων έως οκτώ έργων στον τομέα των υδάτων, αξίας μεταξύ 30 εκατ. ευρώ και 100 εκατ. ευρώ το καθένα. «Οι μικρές εταιρείες υδάτων θεωρούνται ως σχετικά υψηλού κινδύνου για απευθείας χρηματοδότηση», λέει η Δέσποινα Τωμαδάκη, υπεύθυνη δανείων στην ΕΤΕπ που ασχολείται με το πρόγραμμα, «αλλά, χάρη στο Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη, αυτή η χρηματοδότηση κατέστη εφικτή. Μέσω αυτού του προγράμματος, είναι η πρώτη φορά που η Τράπεζα στοχεύει στην απευθείας χρηματοδότηση μικρομεσαίων εταιρειών υδάτων στην Ιταλία».

Οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης στην Ιταλία ρυθμίζονται από το κράτος και είναι οργανωμένες με βάση 64 ζώνες υπηρεσιών. Πάνω από 2 700 εταιρείες παρέχουν υπηρεσίες σε περίπου 7 700 δήμους. Ένας μικρός αριθμός μεγάλων εταιρειών εξυπηρετεί περίπου το 50% του πληθυσμού. Οι περισσότερες όμως εταιρείες είναι μικρού μεγέθους και γι' αυτό δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν δανειοδότηση. Ως αποτέλεσμα, το επενδυτικό χάσμα ανάμεσα στα έργα που είναι αναγκαία και σε αυτά που πραγματοποιούνται στον τομέα των υδάτων στην Ιταλία διευρύνεται εδώ και χρόνια. Σήμερα είναι της τάξης των 3 δισ. ευρώ ετησίως. Το δανειοδοτικό πρόγραμμα της ΕΤΕπ θα συμβάλει στη μείωση αυτού του χάσματος.

Μερικές περιφέρειες της Ιταλίας δυσκολεύονται ιδιαίτερα να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση. «Το δανειοδοτικό πρόγραμμα θα επικεντρωθεί στις εταιρείες της κεντρικής και νότιας Ιταλίας, όπου υπάρχουν οι μεγαλύτερες επενδυτικές ανάγκες», λέει η Patricia Castellarnau, οικονομολόγος της ΕΤΕπ που ασχολήθηκε με αυτή τη χρηματοδότηση.

Το πρόγραμμα αναμένεται να συμβάλει στη δημιουργία περίπου 2 000 θέσεων απασχόλησης, προσφέροντας έτσι ένα πρόσθετο όφελος στους τοπικούς πληθυσμούς και επιχειρήσεις.

Έως το τέλος του έτους υπογράφηκαν στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος δύο δάνεια: ένα δάνειο ύψους 50 εκατ. ευρώ προς την Brianzasque, η οποία δραστηριοποιείται στη Μόντσα και τη Μπριάντσα, στη Λομβαρδία, και ένα δάνειο ύψους 20 εκατ. ευρώ προς την AMAP, επιχείρηση κοινής ωφελείας στο Παλέρμο.

Περισσότερα για το θέμα «ΕΤΕπ και Υποδομές» στον δικτυακό μας τόπο:

- Ανακαλύψτε τι είναι το metroguagua στη Λας Πάλμας : eib.org/metroguagua
- Δείτε την ανακαίνιση ιστορικών κτιρίων της Μπρατισλάβας : eib.org/bratislava-urban-renewal

Κλίμα και περιβάλλον για ένα ΒΙΩΣΙΜΟ μέλλον

16,7 δισ. ευρώ για το περιβάλλον

Αυτό σημαίνει για βιοποικιλότητα, καθαρό αέρα, καθαρό νερό, ασφαλείς μεταφορές, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακή απόδοση

Η Τράπεζα χορηγεί στον τομέα της δράσης για το κλίμα δάνεια που υπερβαίνουν το 25% των χρηματοδοτήσεων της για το σύνολο των τομέων της δημόσιας πολιτικής της

Το 2017 η ΕΤΕπ στήριξε τη δράση για το κλίμα με **19,4** δισ. ευρώ

Αυτό αντιστοιχεί στο **28,2%** του συνόλου των χρηματοδοτήσεων της

- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – **4,4** δισ. ευρώ
- Ενεργειακή απόδοση – **4,8** δισ. ευρώ
- Μεταφορές με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και φιλικές προς το περιβάλλον – πάνω από **7,1** δισ. ευρώ
- Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία – **1** δισ. ευρώ
- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής μέσω έργων στους τομείς της δάσωσης, των στερεών αποβλήτων και των λυμάτων – **0,5** δισ. ευρώ
- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής σε άλλους τομείς – **0,7** δισ. ευρώ
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – **0,8** δισ. ευρώ

* Τα παραπάνω αριθμητικά στοιχεία υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο

Η οροσειρά της Ροδόπης στη Βουλγαρία, όπου υλοποιείται ένα από τα πιλοτικά προγράμματα προστασίας της φύσης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Rewilding Europe

Άγρια άλογα αντί τόκων

Μια νέα λύση για τη βιοποικιλότητα ξαναδίνει ζωή σε αρχαία ζώα

Τα όρη της Ροδόπης στη Βουλγαρία, με κορυφές που ξεπερνούν τα 2 000 μέτρα, με βαθιά φαράγγια και απόκρημνες πλαγιές, καλύπτουν έκταση σχεδόν 15 000 τ. χλμ. Είναι ένας από τους σημαντικότερους τόπους αναπαραγωγής του παγκοσμίως απειλούμενου γύπα Ασπροπάρη και ο μοναδικός στη χώρα τόπος αναπαραγωγής για το όρνιο (*Gyps fulvus*).

Η οροσειρά της Ροδόπης είναι ένας από τους οκτώ τόπους στους οποίους εφαρμόζει πιλοτικά προγράμματα ένα δίκτυο που έχει ένα νέο όραμα για την προστασία της φύσης: το δίκτυο Rewilding Europe. Καθώς οι άνθρωποι μετακινούνται όλο και περισσότερο προς αστικές περιοχές, η Rewilding Europe επεμβαίνει σε περιοχές της υπαίθρου των οποίων ο πληθυσμός μειώνεται και τις επαναφέρει στη φυσική τους κατάσταση, αποκαθιστώντας αυτοσυντηρούμενα οικοσυστήματα που είναι ζωτικής σημασίας για τη βιοποικιλότητα και αναπτύσσοντας παράλληλα νέες οικονομικές δραστηριότητες, που βασίζονται στη φύση.

Η πρωτοβουλία παρουσιάζει επιχειρηματικό ενδιαφέρον και η ΕΤΕπ τη χρηματοδοτεί με 6 εκατ. ευρώ, με τη στήριξη του Μηχανισμού Χρηματοδότησης Φυσικού Κεφαλαίου (NCFE), ο οποίος έχει δημιουργηθεί από την ΕΤΕπ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. «Αναγνωρίζεται όλο και ευρύτερα το γεγονός ότι οι δημόσιες επιχορηγήσεις δεν επαρκούν για να καλύψουν το κόστος των προσπαθειών διατήρησης της φύσης», λέει η Jane Feehan, υπεύθυνη επενδύσεων της ΕΤΕπ στους τομείς του περιβάλλοντος και του κλίματος. «Η Rewilding Europe έχει ως επίκεντρο τη φύση, αλλά ταυτόχρονα αναπτύσσει επίσης ένα ισχυρό επιχειρηματικό μοντέλο και σήμερα είναι σε θέση να αντλεί δανειακή χρηματοδότηση για να διευρύνει τις δραστηριότητές της».

Στη βουλγαρική Ροδόπη αυτό έλαβε τη μορφή συνεργασίας με τοπικούς επιχειρηματίες για την προώθηση ενός φυσικού τουρισμού μικρής κλίμακας μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών, όπως η επισκευή παρατηρητηρίων για φωτογραφίες της άγριας ζωής, η εκπαίδευση τοπικών επιχειρηματιών και η ανάδειξη δυνατοτήτων οικονομικής αξιοποίησης της άγριας φύσης. Ο απώτερος στόχος είναι να χρηματοδοτηθεί η αποκατάσταση της άγριας φύσης στην περιοχή και να τεθεί τέλος στην εξόντωση ζώων με δηλητήριο, τη λαθροθηρία και τις ηλεκτροπληξίες από τα ηλεκτρικά καλώδια, που μείωσαν τον αριθμό των ορνιών σε μόλις δέκα ζευγάρια.

Η Rewilding Europe έφερε στην περιοχή μια μονάδα σκύλων ανιχνευτών δηλητηριασμένων δολωμάτων, ώστε να εντοπίζουν τους κινδύνους για τους γύπες. Κατασκευάζει επίσης τεχνητές φωλιές με σκοπό να προσελκύσουν μαυρόγυπες, που θα δημιουργήσουν νέες αποικίες, και συνεργάζεται με τις τοπικές επιχειρήσεις ηλεκτρισμού για τη μόνωση των ηλεκτρικών γραμμών τους. Ενώ οι κάτοικοι της περιοχής χρησιμοποιούσαν δηλητηριασμένα δολώ-

ματα για να περιορίσουν τον πληθυσμό των λύκων, η Rewilding Europe εισήγαγε ζαρκάδια και ελάφια ώστε να υπάρχουν περισσότερα φυσικά θηράματα για τους λύκους. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για την προσέλκυση των γυπών, διότι τα πτηνά αυτά τρέφονται με ό,τι απομένει από το κουφάρι του ζώου όταν οι λύκοι τελειώσουν το γεύμα τους.

Πώς αντιδρούν οι κάτοικοι της περιοχής; «Φυσικά τους καλούμε να στηρίξουν τη νέα προσέγγιση», λέει ο Wouter Helmer, επικεφαλής οικολογικής αποκατάστασης στη Rewilding Europe. «Σε αυτήν την περιοχή υπάρχουν όλο και λιγότεροι βοσκοί και όσοι έχουν απομείνει καταλαβαίνουν ότι φέρνοντας εδώ ελάφια και ζαρκάδια απομακρύνουμε τον λύκο από τα κοπάδια τους, διότι για τους λύκους είναι πάντοτε ευκολότερο να κυνηγούν άγρια ζώα».

Οι κάτοικοι της περιοχής καταλαβαίνουν επίσης ότι οι προσπάθειες αποκατάστασης της άγριας φύσης τους βοηθούν να διαφοροποιήσουν τις πηγές εισοδήματός τους, χάρη στην προσέλκυση τουριστών από τη Σόφια και από το εξωτερικό. Αυτό σημαίνει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος και εστίασης στην περιοχή, παράλληλα με την κτηνοτροφία. «Καταλαβαίνουν ότι ο λύκος έχει μεγαλύτερη αξία γι' αυτούς ζωντανός, παρά νεκρός», λέει ο Wouter. «Το έργο μας τους βοηθά να ξανασκεφτούν τη σχέση τους με τη φύση».

Ξαναδίνοντας ζωή σε ένα εξαφανισμένο αρχέγονο είδος ζώου

Οι ευκαιρίες για τουρισμό στα όρη της Ροδόπης δεν περιορίζονται στα παρατηρητήρια της άγριας φύσης. Η Rewilding Europe έχει επιπλέον δημιουργήσει την European Safari Company, εταιρεία που διοργανώνει σαφάρι στην Ευρώπη. Μπορεί να αναρωτηθεί κανείς: σε σύγκριση με τα άγρια ζώα της Αφρικής, με τα οποία συνδέεται συνήθως η έννοια του σαφάρι, τι το συναρπαστικό μπορεί να προσφέρει η ευρωπαϊκή πανίδα; Έχετε ακουστά τον ούρο (aurochs); Ο ούρος είναι ο άγριος πρόγονος των εξημερωμένων βοοειδών, ο οποίος απεικονίζεται σε τοιχογραφίες σπηλαίων. Είχε μεγάλα κέρατα, ύψος έως και 1,80 μ. και βάρος πάνω από έναν τόνο. Αυτό ήταν το ζώο στο οποίο, κατά την ελληνική μυθολογία, μεταμορφώθηκε ο Δίας για να γοητεύσει και να αρπάξει την όμορφη πριγκίπισσα Ευρώπη, από την οποία πήρε το όνομά της η ευρωπαϊκή ήπειρος.

Οι ούροι έζησαν κατά την Πλειστόκαινο περίοδο και εξαφανίστηκαν πριν από 400 χρόνια περίπου, αλλά τα γονίδια τους επιβιώνουν ακόμη σε ορισμένες αρχαίες φυλές βοοειδών. Μέρος του έργου της Rewilding Europe συνίσταται στη χρησιμοποίηση αυτών των αρχαίων βοοειδών για τη δημιουργία του Ταυρος, ενός είδους άγριου βοοειδούς τύπου ούρου, το οποίο είναι ικανό να επιβιώσει μόνο του. Γιατί είναι τόσο σημαντική αυτή η πρωτοβουλία; «Η βιοποικιλότητα έχει ανά-

Ο βραβευμένος μελισσοκόμος Sanjin Zarkovic στη μελισσοκομική μονάδα του στη Melnice της Κροατίας, που εντάσσεται σε ένα πρόγραμμα της πρωτοβουλίας Rewilding Europe

Η Rewilding «τους βοηθά να ξανασκεφτούν τη σχέση τους με τη φύση»

γκη από ποικιλία τοπίων», λέει ο Wouter. «Όχι μόνο από δάση, αλλά και από πιο ανοικτές εκτάσεις. Σήμερα, για πρώτη φορά στην ιστορία, έχουμε φθάσει σε ένα στάδιο όπου σε πολλές περιοχές δεν υπάρχουν ζώα για να βοσκήσουν και έτσι η ποικιλία των φυσικών βοσκοτόπων, με τα άνθη τους, τα πτηνά τους και τις πεταλούδες τους, δεν συντηρείται πια από τους φυσικούς της αρχιτέκτονες».

Αρχικά, ο ούρος ήταν από τα βασικά είδη που φρόντιζαν γι' αυτό. Παράλληλα, και ιδίως κατά τις τελευταίες χιλιετίες, στο έργο αυτό συνέβαλλαν εν μέρει και οι κτηνοτρόφοι με τα ζώα τους, αλλά αυτή η συμβολή σύντομα θα πάψει να υπάρχει, τουλάχιστον όσον αφορά την παραδοσιακή βοσκή. Καθώς όλο και λιγότεροι κάτοικοι της υπαίθρου θέλουν να γίνουν αγρότες, υπάρχουν μεγάλες περιοχές όπου, μετά την εξαφάνιση των άγριων βοσκητών, όπως οι ούροι, ο αριθμός των ημερών βοοειδών έχει επίσης μειωθεί δραστικά. «Αποφασίσαμε να προσπαθήσουμε να ξαναφέρουμε στην περιοχή τα αρχικά της ζώα βοσκή», λέει ο Wouter.

Εξηγεί ότι 99% των γονιδίων των ζώων αυτών βρίσκονται ακόμη σήμερα στα γονίδια εξημερωμένων φυλών. Έτσι, το πρόγραμμα Tauros χρησιμοποιεί διάφορες αρχέγονες φυλές ζώων για να δημιουργήσει ένα πιο ανθεκτικό βοοειδές, το οποίο μπορεί να επιβιώσει μόνο του. Σήμερα εκτρέφονται εκατοντάδες τέτοια ζώα και τα πρώτα αποτελέσματα από την εισαγωγή τους στην άγρια φύση είναι ενθαρρυντικά.

Η απελευθέρωση άγριων αλόγων στα όρη της Ροδόπης, όπως και τα νέα βοοειδή τύπου ούρου και ο ευρωπαϊκός βίσωνας, εντάσσονται όλα σε μία ακόμη καινοτόμο πρωτοβουλία της Rewilding Europe: την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Άγριας Ζωής (European Wildlife Bank). «Είναι σχεδόν σαν πραγματική τράπεζα», λέει ο Wouter. Οι ιδιοκτήτες γης μπορούν να δανειζονται άγρια αλόγα για να βοσκήσουν στις εκτάσεις τους και μετά από πέντε χρόνια επιστρέφουν τα μισά. Δεδομένου ότι το κοπάδι συνήθως αυξάνεται κατά περίπου 25% τον χρόνο, η τράπεζα παίρνει πίσω περισσότερα αλόγα από όσα δάνεισε, ενώ ισάριθμα ζώα παραμένουν στον ιδιοκτήτη της γης. «Μπορεί να θεωρηθεί ως πολύ καλό επιτόκιο», προσθέτει ο Wouter.

Εάν ο ιδιοκτήτης της γης αποδείξει ότι έχει αυξήσει την περιοχή βοσκής για τα άγρια αλόγα, τότε μπορεί να κρατήσει τα πρόσθετα αλόγα για άλλη μία πενταετία.

Σχέδιο για μια πράσινη πόλη

Το Έσσεν ήταν συνώνυμο της βιομηχανικής ρύπανσης. Σήμερα έχει κερδίσει τον τίτλο της Πράσινης Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Ποιο είναι το μυστικό της περιβαλλοντικής επανάστασης αυτής της γερμανικής πόλης;

Την εποχή της επανένωσης της Γερμανίας τα δύο τρίτα των λυμάτων του Έσσεν κατέληγαν στον ποταμό Έμσερ. Σφαγεία και χαλυβουργεία έριχναν εκεί τα απόβλητά τους και ο ποταμός είχε γίνει οχετός βαρέων μετάλλων και περιττωμάτων. Η Emschergenossenschaft, η οποία ιδρύθηκε το 1899 ως ο πρώτος συνεταιρισμός διαχείρισης λυμάτων της Γερμανίας, με τη συμμετοχή 19 δήμων και πολυάριθμων επιχειρήσεων, κατάρτισε ένα φιλόδοξο σχέδιο για την επαναφορά του ποταμού στη φυσική του κατάσταση. Η προσπάθεια ήταν μεγάλη, αλλά απέδωσε καρπούς.

Ο Uli Paetzel, διευθύνων σύμβουλος της Emschergenossenschaft, φέρνει τώρα τα παιδιά του να παίξουν σε καταπράσινες παιδικές χαρές στις όχθες του ποταμού. «Πρόκειται για τη μεγαλύτερη προσπάθεια που έχει γίνει ποτέ στην Ευρώπη για να αποκατασταθεί ολόκληρο το τοπίο ενός ποταμού και να δοθεί ώθηση σε διαρθρωτικές αλλαγές μέσω του έργου αυτού», λέει ο Uli Paetzel. «Δίνουμε πίσω στους πολίτες το ποτάμι τους».

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακήρυξε το Έσσεν «Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης». Ο τίτλος αυτός απονέμεται κάθε χρόνο σε πόλεις που πρωτοπορούν στη φιλοπεριβαλλοντική αστική διαχείριση. Αυτή η πρώην πόλη μεταλλωρύχων διαθέτει σήμερα ένα δημόσιο πάρκο 230 στρεμμάτων, απολαμβάνει υψηλή ποιότητα νερού και έχει θέσει περιορισμούς στην κυκλοφορία αυτοκινήτων στο κέντρο της. «Οι κάτοικοι άλλων περιοχών εξακολουθούν να συνδέουν το Έσσεν με αιθάλη, ρύπανση, δυσσομία και καπνούς από καμινάδες εργοστασίων», λέει ο Matthias Sinn, επικεφαλής της διεύθυνσης περιβάλλοντος του δήμου. «Αλλά το Έσσεν είναι πολύ πιο ωραίο και πράσινο από όσο θα φανταζόταν κανείς. Όλα τα πάρκα και οι υδατικές εκτάσεις της πόλης τονώνουν πραγματικά τη διάθεση για ζωή».

Στα περιβαλλοντικά επιτεύγματα χάρη στα οποία το Έσσεν κέρδισε τον τίτλο της Πράσινης Πρωτεύουσας περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- 13 000 θέσεις απασχόλησης στον καινοτόμο τομέα της πράσινης οικονομίας
- το 95% του πληθυσμού κατοικεί σήμερα σε απόσταση 300 μέτρων από περιοχές αστικού πρασίνου
- 376 χλμ. ποδηλατοδρόμων
- 128 000 τ.μ. δρόμων επιστρωμένων με αντιθορυβική άσφαλτο.

Αλλά το Έσσεν έχει και άλλους φιλόδοξους στόχους:

- μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 40% μέχρι το 2020
- το 2035, το 25% όλων των μετακινήσεων να γίνεται με ποδήλατα
- δημιουργία 20 000 θέσεων απασχόλησης στον περιβαλλοντικό τομέα μέχρι το 2025
- το 65% του συνόλου των αποβλήτων να ανακυκλώνεται το 2020.

Η οικολογική μεταμόρφωση του Έσσεν περιλαμβάνει ένα έργο κατασκευής 300 χλμ. νέων υπόγειων υπονόμων και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος στις όχθες του ποταμού σε μήκος 350 χλμ. «Τα εντυπωσιακά χαρακτηριστικά αυτού του προγράμματος είναι η τεράστια περιφερειακή του κλίμακα, ο προηγμένος τεχνικός σχεδιασμός του και η συμβολή του στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας», λέει ο Sebastian Hyzyk, οικονομολόγος στην ΕΤΕπ.

Το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται σε 5,3 δισ. ευρώ, εκ των οποίων η χρηματοδότηση της ΕΤΕπ καλύπτει το 30%. Ύστερα από δύο προηγούμενα δάνεια, η Τράπεζα χορήγησε άλλα 450 εκατ. ευρώ το 2017 για τη συνέχιση του προγράμματος.

«Όλα τα πάρκα και οι υδατικές εκτάσεις της πόλης τονώνουν πραγματικά τη διάθεση για ζωή»

Η ανακύκλωση προσφέρει στην Ευρώπη μια πολύτιμη πηγή τιτανίου

Μια νέα γαλλική βιομηχανική μονάδα διαφυλάσσει έναν σημαντικό πόρο και προστατεύει το κλίμα

Το τιτάνιο έχει λάβει το όνομά του από τους πανίσχυρους Τιτάνες της ελληνικής μυθολογίας, επειδή είναι πολύ ισχυρό υλικό. Είναι επίσης ελαφρύ, δεν διαβρώνεται και λυγίζει χωρίς να σπάει. Χάρη σ' αυτές τις ιδιότητες, είναι στρατηγικής σημασίας πρώτη ύλη για πολλά προϊόντα, όπως μέρη αεροσκαφών, πυραύλους, διαστημόπλοια, θωρακίσεις κ.ά.

Το πρόβλημα είναι ότι δεν είναι εύκολο να αγοράσει κανείς τιτάνιο στην Ευρώπη και η ανακύκλωση των αχρησιμοποίητων θραυσμάτων του (σκραπ) είναι δαπανηρή. Μεγάλες εταιρείες, όπως η Airbus, συχνά στρέφονται στις ΗΠΑ ή στη Ρωσία όταν χρειάζονται να αγοράσουν τιτάνιο ή να ανακυκλώσουν θραύσματά του. Τώρα μια νέα γαλλική βιομηχανική μονάδα, η EcoTitanium, δίνει λύση σε αυτό το πρόβλημα χρησιμοποιώντας προηγμένες καμίνους και άλλες τεχνολογίες για την ανακύκλωση του τιτανίου. Η διαδικασία που εφαρμόζει προστατεύει επιπλέον το περιβάλλον μειώνοντας τις εκπομπές άνθρακα, διότι η ανακύκλωση του τιτανίου καταναλώνει λιγότερη ενέργεια από ό,τι η επεξεργασία του μεταλλεύματος τιτανίου.

«Το τιτάνιο είναι πολύτιμο μέταλλο και θα βελτιώσουμε θεαματικά την προσφορά του», λέει ο Thomas Devedjian, οικονομικός διευθυντής του Eramet, του εξορυκτικού και μεταλλευτικού ομίλου που δημιούργησε την EcoTitanium στην ηφαιστειογενή περιοχή της κεντρικής Γαλλίας.

Η EcoTitanium χρησιμοποιεί τελευταίας τεχνολογίας καμίνους πλάσματος και κενού, οι οποίες είναι λιγότερο ενεργοβόρες σε σχέση με άλλες μεθόδους τήξης. Στην κάμινο πλάσματος τα υλικά τήκονται με θερμαινόμενο αέριο, ενώ στην κάμινο κενού τήκονται σε κενό αέρος, ώστε να αποφεύγεται η νόθευση της καθαρότητας του υλικού. Το τιτάνιο απαιτεί ειδικές συσκευές τήξης, λόγω της μεγάλης ανθεκτικότητάς του στη θερμότητα.

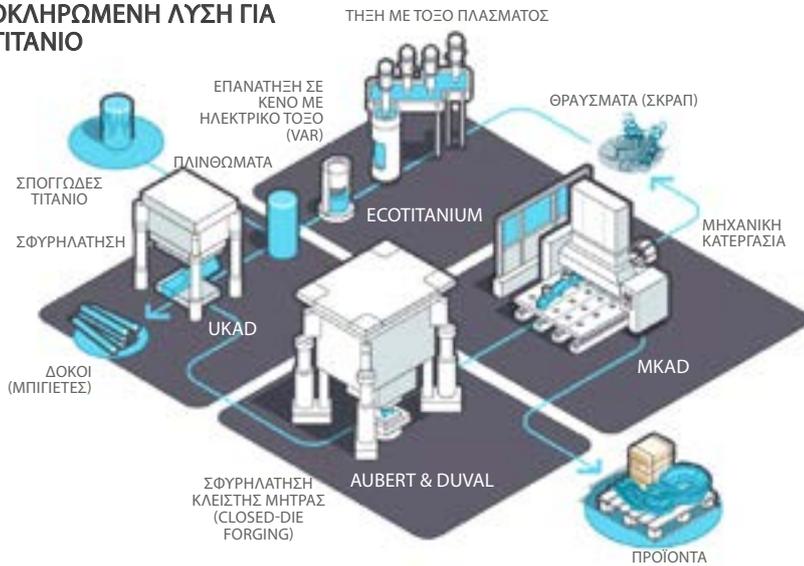
Φθηνότερο και με λιγότερα απορρίμματα

Το τιτάνιο δεν είναι σπάνιο υλικό, αλλά είναι ακριβό διότι είναι δύσκολος ο εξευγενισμός του. Η παραγωγή του απαιτεί πολλή εργασία και εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες. Το κόστος παραγωγής του είναι εξαπλάσιο σε σύγκριση με εκείνο του χάλυβα. Κατά τη μηχανική επεξεργασία του τιτανίου παράγονται πολλά θραύσματα (σκραπ) τιτανίου, τα οποία συχνά εξάγονται εκτός Ευρώπης για να επαναχρησιμοποιηθούν. Για ορισμένα μέρη αεροσκαφών, το 90% του τιτανίου καταλήγει σε θραύσματα.

Η νέα μονάδα ανακύκλωσης, στο Saint-Georges-de-Mons, θα παράγει κράματα τιτανίου κατάλληλα για αεροσκάφη, τα οποία θα είναι λίγο φθηνότερα από το νέο τιτάνιο και θα παράγουν λιγότερα απορρίμματα. Η μονάδα θα συμβάλει σε μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 100 000 τόνους ετησίως.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΤΑΝΙΟ

ΤΗΞΗ ΜΕ ΤΟΞΟ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ

Η ΕΤΕπ χορήγησε στη μονάδα δάνειο ύψους 30 εκατ. ευρώ με στήριξη από το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη. Το συνολικό κόστος του έργου ήταν περίπου 48 εκατ. ευρώ.

«Η Ευρώπη χρειάζεται τέτοιου είδους καινοτομίες», λέει η Mariateresa Di Giacomo, ανώτερη υπεύθυνη δανείων στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το τιτάνιο χρησιμοποιείται επίσης σε κύπη πλοίων, σε πλαίσια ποδηλάτων και στη χημική βιομηχανία. Επιπλέον, επειδή προσφύεται καλά στα οστά, χρησιμοποιείται και σε οδοντικά εμφυτεύματα και σε τεχνητά μέλη. Το διοξείδιο του τιτανίου, το οποίο χρησιμοποιείται για τον εξευγενισμό του μετάλλου τιτανίου, είναι άριστο λευκαντικό για χρώματα βαφής, αντηλιακά και οδοντόκρεμες.

«Είναι ένα καταπληκτικό έργο», λέει η Mariateresa Di Giacomo. «Τα συνδυάζει όλα – νέες τεχνολογίες, νέες θέσεις απασχόλησης, λιγότερα απορρίμματα, προώθηση της κυκλικής οικονομίας».

«Η Ευρώπη χρειάζεται αυτό το είδος της καινοτομίας»

Περισσότερα για το θέμα «ΕΤΕπ και Περιβάλλον» στον δικτυακό μας τόπο:

- Μάθετε περισσότερα σχετικά με τις περιβαλλοντικές χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ, όπως η καινοτόμος χρηματοδότησή της για δάση στην Ιρλανδία: eib.org/irish-forests

Παγκόσμια **εμβέλεια**

Νέα δάνεια συνολικού ύψους **7,91** δισ. ευρώ εκτός ΕΕ

- Ανατολικές γειτονικές χώρες **0,88** δισ. ευρώ
- Χώρες της διεύρυνσης και χώρες της ΕΖΕΣ **1,62** δισ. ευρώ
- Μεσόγειος **1,96** δισ. ευρώ
- Αφρική, Καραϊβική και Ειρηνικός, ΥΧΕ και Νότια Αφρική **1,47** δισ. ευρώ
- Ασία και Λατινική Αμερική **1,99** δισ. ευρώ

Νέα ζωή για τη Νεκρά Θάλασσα

Ισραηλινοί, Παλαιστίνιοι και Ιορδανοί συνεργάζονται για να αποτρέψουν μια περιφερειακή κρίση νερού

Μία φορά κάθε δύο εβδομάδες οι οικογένειες στην Ιορδανία ανοίγουν τις βρύσες τους και αποθηκεύουν μέχρι τέσσερα κυβικά μέτρα νερό σε δεξαμενές στις στέγες των σπιτιών τους. Είναι μόλις το 1/3 από όσο χρειάζονται, αλλά τόσο μόνο τους παρέχεται. «Οι άνθρωποι υποφέρουν πολύ», λέει ο Nabil Zoubi, ο οποίος διευθύνει ένα φιλόδοξο έργο με στόχο την αξιοποίηση των υδάτων της Ερυθράς Θάλασσας για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στην περιοχή και την αναζωογόνηση της Νεκράς Θάλασσας.

Η Ιορδανία, μία από τις πιο άνυδρες χώρες στον κόσμο, δεν έχει αρκετό πόσιμο νερό για τον πληθυσμό της που αυξάνεται, καθώς και για τα 1,3 εκατομμύρια Σύρων προσφύγων που φιλοξενεί. Πρόβλημα με το νερό υπάρχει επίσης στο Ισραήλ και την Παλαιστίνη και γίνεται σοβαρότερο λόγω της κλιματικής

αλλαγής. Παράλληλα, η εκτροπή των υδάτων που τροφοδοτούν τη Νεκρά Θάλασσα έχει προκαλέσει συρρίκνωση της βιβλικής λίμνης, δημιουργώντας περιβαλλοντικά προβλήματα.

Το σχέδιο προβλέπει τη μετατροπή θαλασσινού νερού από την Ερυθρά Θάλασσα σε πόσιμο νερό. Το κατάλοιπο της αφαλάτωσης, ένα διάλυμα υψηλής περιεκτικότητας σε αλάτι, θα μεταφέρεται στη Νεκρά Θάλασσα με έναν αγωγό μήκους 180 χλμ., ώστε να περιορίζεται η μείωση της στάθμης των υδάτων της. Η Ιορδανία θα έχει τρεχούμενο νερό τρεις ημέρες την εβδομάδα, και όχι όπως σήμερα οκτώ ώρες κάθε δύο εβδομάδες.

Και ένα άλλο όφελος: καθώς η Νεκρά Θάλασσα είναι το χαμηλότερο σημείο στον κόσμο, η καθοδική διαδρομή του νερού θα καλύπτει υψομετρική

διαφορά άνω των 600 μέτρων, παράγοντας έτσι υδροηλεκτρική ενέργεια 32 μεγαβάτ ετησίως.

Για τη στήριξη του έργου η ΕΤΕπ υπέγραψε σύμβαση παροχής τεχνικής βοήθειας ύψους 2 εκατ. ευρώ, χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ. Η Agence française de développement (AFD), γαλλικός δημόσιος οργανισμός που προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, συνεργάζεται με την ΕΤΕπ για τη διασφάλιση της επιτυχίας του έργου.

Ανταλλαγή και κοινή χρήση των υδάτων

Η ιδέα της κατασκευής αγωγού από την Ερυθρά Θάλασσα έως τη Νεκρά Θάλασσα χρονολογείται από τη συμφωνία ειρήνης μεταξύ Ισραήλ και Ιορδανίας το 1994, αλλά μόλις το 2013 υπογράφηκε από το Ισραήλ, την Ιορδανία και την Παλαιστίνη μνημόνιο συνεννόησης σχετικά με το σημερινό σχέδιο.

Το έργο σύνδεσης της Ερυθράς με τη Νεκρά Θάλασσα συμβάλλει στην Πρωτοβουλία της ΕΤΕπ για την Οικονομική Ανθεκτικότητα, ένα σημαντικό πρόγραμμα με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων στην περιοχή. Η ΕΤΕπ εξετάζει επίσης το ενδεχόμενο να χορηγήσει ένα δάνειο ύψους 60 εκατ. ευρώ, ως συμπλήρωμα χρηματοδοτήσεων από γαλλικούς, ιταλικούς και ισπανικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς, προς το Ιορδανικό Δημόσιο, για τη στήριξη της συμμετοχής του στο έργο.

Αυτό το κοινό χρηματοδοτικό πακέτο της ΕΕ μπορεί να συνδυαστεί με επιχορήγηση ύψους 40 εκατ. ευρώ από την Επενδυτική Διευκόλυνση Γειτονίας, η οποία χρηματοδοτείται από την ΕΕ. «Η ΕΕ στηρίζει αυτό το τεράστιο έργο με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση», λέει ο Andrea Fontana, πρέσβης της ΕΕ στην Ιορδανία. «Η ΕΕ παρέχει επιχορηγήσεις, η Ιταλία, η Γαλλία και η Ισπανία αναμένεται να χορηγήσουν κεφάλαια, και όλα αυτά συντονίζονται από την AFD και την ΕΤΕπ». Το έργο αναμένεται επίσης να λάβει επιχορήγηση ύψους 100 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ από τον Οργανισμό των ΗΠΑ για τη Διεθνή Ανάπτυξη (USAID).

Η ΕΤΕπ αναμένεται επίσης να χορηγήσει ένα δάνειο ύψους μέχρι 200 εκατ. ευρώ στην εταιρεία στην οποία θα κατακυρωθεί το έργο.

«Η Ιορδανία θα έχει
τρεχούμενο νερό τρεις
ημέρες την εβδομάδα, και
όχι όπως σήμερα οκτώ ώρες
κάθε δύο εβδομάδες»

Σε τι προηγείται η Αιθιοπία της Ευρώπης;

Εκατομμύρια άτομα επωφελούνται από το σύστημα M-Birr, το οποίο είναι πιο εξελιγμένο από την τεχνολογία κινητής τραπεζικής που χρησιμοποιούν οι περισσότεροι Ευρωπαίοι

Η Amadi ακουμπά στον τοίχο του σπιτιού της και θυμάται την εποχή που περίμενε στην ουρά, κάτω από τον καυτό ήλιο της Αιθιοπίας, για να εισπράξει τις παροχές κοινωνικής ασφάλισής της. Όμως συχνά τα χρήματα δεν είχαν έρθει και η ηλικιωμένη γυναίκα περπατούσε ώρες για να επιστρέψει άπρακτη στο απομακρυσμένο χωριό της, χωρίς τα χρήματα και υποχρεωμένη να υποστεί ξανά την ίδια ταλαιπωρία κάποια άλλη μέρα. «Υπήρχαν πολλά προβλήματα. Ήταν πολύ δύσκολο», λέει. «Αλλά τώρα είμαστε πολύ καλύτερα».

Η Amadi ανήκει στα δύο εκατομμύρια των Αιθίοπων που επωφελούνται από την υπηρεσία κινητής τραπεζικής M-Birr, η οποία έχει πάρει το όνομά της από το νόμισμα της χώρας, το μπιρ. Οι κρατικές κοινωνικές παροχές της Amadi πιστώνονται τώρα κάθε μήνα απευθείας στον προσβάσιμο μέσω κινητού λογαριασμό M-Birr, τον οποίο τηρεί στον περιφερειακό οργανισμό μικροχρηματοδότησης. Αντί της μακράς πεζοπορίας για να εισπράξει τα χρήματά της, αρκεί μια επίσκεψη σε έναν κοντινό πράκτορα για να κάνει μια ανάληψη. «Με αντιμετωπίζουν με σεβασμό και εισπράττω τα χρήματά μου», λέει.

Το σύστημα M-Birr αποσκοπεί να γίνει η δυναμική απάντηση της Αιθιοπίας σε ένα φαινόμενο που μεταμορφώνει τις συναλλαγές των απλών ανθρώπων στην Αφρική: τις συναλλαγές μέσω κινητών συσκευών. Στην Κένυα πάνω από το 40% του ΑΕΠ της χώρας διέρχεται μέσω του συστήματος κινητών πληρωμών M-PESA. Με εξαίρεση λίγες χώρες στις οποίες η κινητή τραπεζική έχει κερδίσει σημαντικό έδαφος, η αφρικανική ήπειρος εξακολουθεί να στηρίζεται κυρίως στις πληρωμές με μετρητά. Στην Αφρική υπάρχουν δυσκολίες στην εφοδιαστική αλυσίδα, ενώ τα κινητά δίκτυα επιτρέπουν την απλή και ασφαλή διακίνηση του χρήματος. «Η κινητή τραπεζική έχει ήδη αποδειχθεί αποτελεσματικό μέσο για την αύξηση της χρηματοοικονομικής ένταξης», λέει η Hannah Siedek, ειδική σε θέματα μικροχρηματοδότησης στην ΕΤΕπ.

Στήριξη μέσω του Κονδυλίου Χρηματοδοτήσεων με Κοινωνικό Αντίκτυπο

ΤΗ ΕΤΕπ στηρίζει το επόμενο στάδιο ανάπτυξης του συστήματος M-Birr με μια κεφαλαιακή χρηματοδότηση ύψους 3 εκατ. ευρώ – στα οποία ενδέχεται να προστεθεί άλλο 1 εκατ. ευρώ – στο πλαίσιο του Κονδυλίου Χρηματοδοτήσεων με Κοινωνικό Αντίκτυπο, ενός χρηματοδοτικού εργαλείου με προικοδότηση 800 εκατ. ευρώ για χρηματοδοτήσεις στην Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό, στις οποίες η Τράπεζα μπορεί να αναλαμβάνει περισσότερους κινδύνους από ό,τι στις συνηθισμένες χρηματοδοτήσεις της. Είναι η πρώτη φορά που η ΕΤΕπ επενδύει σε τεχνολογία οικονομικών συναλλαγών μέσω κινητών συσκευών στην Αφρική και πρόκειται για συνεπένδυση με την DEG, θυγατρική της γερμανικής τράπεζας KfW.

«Είναι πολύ καλύτερα έτσι»

Η Mareh, πελάτισσα της M-Birr, στο χωριό της στην Αιθιοπία

Πριν από την πλήρη ανάπτυξη του συστήματός της το 2015, η εταιρεία M-Birr εφάρμοσε ένα μονοετές πρόγραμμα που επέτρεπε σε πέντε τοπικούς οργανισμούς μικροχρηματοδότησης να παρέχουν υπηρεσίες κινητών συναλλαγών. Οι οργανισμοί αυτοί παρέχουν υπηρεσίες M-Birr σε περισσότερες από 7 000 τοποθεσίες – σε υποκαταστήματα M-Birr ή εξουσιοδοτημένα πρακτορεία τους που λειτουργούν σε μαγαζιά, φαρμακεία και πρατήρια καυσίμων σε όλη την Αιθιοπία. Η εταιρεία M-Birr, η οποία δημιουργήθηκε από έναν Γάλλο και έναν Ιρλανδό, διεκπεραιώνει σήμερα πληρωμές κοινωνικών παροχών για περισσότερα από 750 000 νοικοκυριά, με περίπου τρία εκατομμύρια δικαιούχους, και προσφέρει επίσης υπηρεσίες κινητών συναλλαγών σε 280 000 βασικούς πελάτες της. Αλλάζει τα δεδομένα σε μια χώρα στην οποία μόνο ένας στους πέντε κατοίκους διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό, ενώ κινητό τηλέφωνο έχει το 50% των ενηλίκων. «Συμβάλλουμε σημαντικά στην κοινωνική ένταξη», λέει

ο Thierry Artaud, Γενικός Διευθυντής της M-Birr. «Η επένδυση της ΕΤΕπ θα μας επιτρέψει να επεκτείνουμε τις δραστηριότητές μας και θα βοηθήσει τη χώρα να αναπτυχθεί».

«Πρόσβαση στα οφέλη του κινητού χρήματος»

Έξω από το κατάστημα μια ηλικιωμένη γυναίκα, η Mareh, ανασύρει ένα κινητό τηλέφωνο από ένα σακουλάκι κρεμασμένο στον λαιμό της. Οι περισσότεροι χρήστες της M-Birr αγοράζουν ένα τηλέφωνο σε χαμηλή τιμή, μόλις μερικά δολάρια. Αλλά όσοι δεν έχουν ούτε αυτή τη δυνατότητα μπορούν να προμηθευτούν μια ξυστή κάρτα με κωδικό PIN, τον οποίο εισάγουν κατά την επίσκεψή τους στον εξουσιοδοτημένο πράκτορα της M-Birr για να εισπράξουν τις κοινωνικές παροχές τους. Η Mareh χειρονομεί εκφραστικά με το τηλέφωνό της στο χέρι, καθώς περιγράφει πόσο άλλαξε η ζωή της προς το καλύτερο χάρη στην M-Birr.

Όπως και η Amadi, χρειαζόταν και αυτή να κάνει εξαντλητικές μακρές πεζοπορίες για να φθάσει στα σημεία πληρωμής των κρατικών παροχών, όπου συχνά τα χρήματά της τελικά δεν είχαν έρθει. «Δεν μου είναι εύκολο να χρησιμοποιώ το τηλέφωνο, αλλά ο πράκτορας με βοηθά, και εισπράττω τα χρήματά μου μέσω της M-Birr», λέει. «Είναι πολύ καλύτερα έτσι».

Σε μια χώρα που έχει έκταση όση η Γαλλία και η Ισπανία μαζί, η ανάπτυξη ενός ευρύτερου δικτύου είναι κρίσιμης σημασίας. «Η M-Birr και οι συνεργάτες της προσφέρουν στην Αιθιοπία έναν ολόκληρο κόσμο από κινητές υπηρεσίες οικονομικών συναλλαγών, που θα έχουν τεράστιο αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των χρηστών», λέει ο Benoît Denis, οικονομολόγος στο Τμήμα Ψηφιακής Οικονομίας της ΕΤΕπ. «Η επιχείρηση καλύπτει πραγματικά μια ανάγκη. Ο στόχος της είναι επεκτείνει την πρόσβαση στα οφέλη του κινητού χρήματος σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Και θέλουμε να τους βοηθήσουμε να το επιτύχουν».

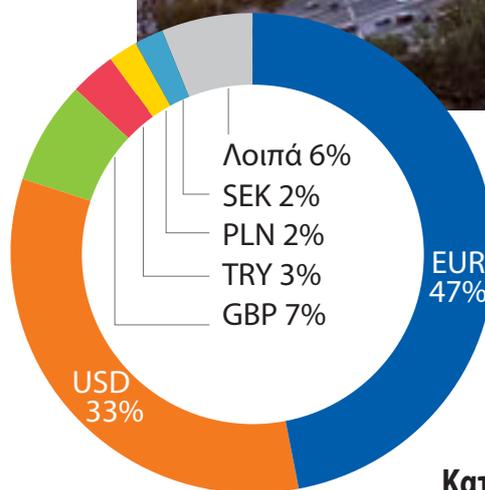

Υποκατάστημα της M-Birr σε ένα αιθιοπικό χωριό

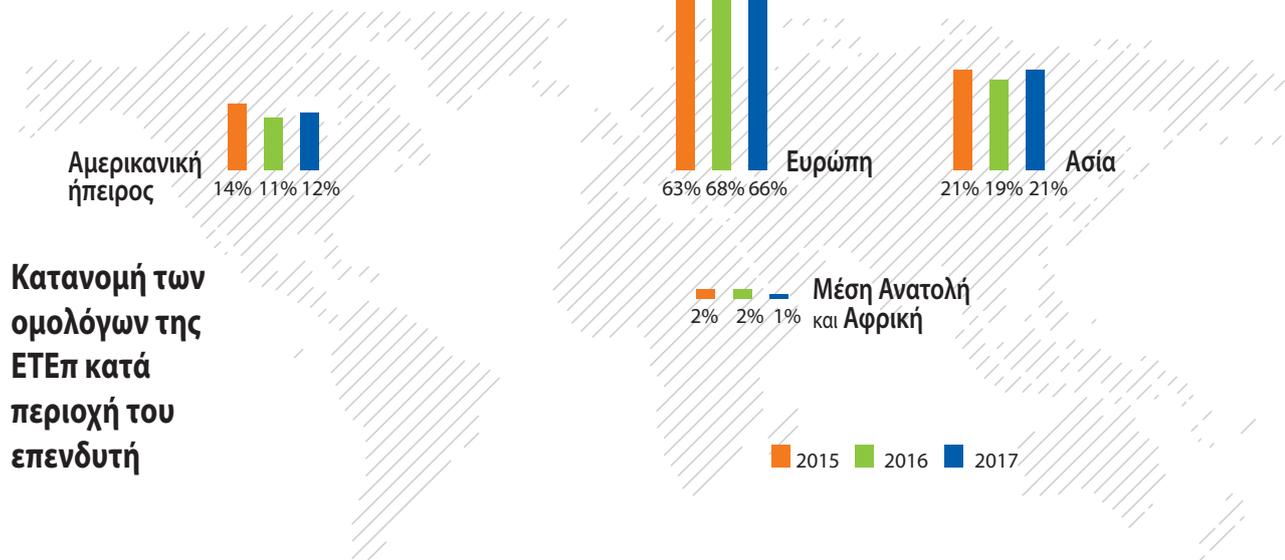
Από πού προέρχονται οι **πόροι** για τις χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ

Η ΕΤΕπ είναι ο μεγαλύτερος πολυμελής δανειολήπτης και δανειοδότης στον κόσμο. Το 2017 άντλησε από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές 56,4 δισ. ευρώ, επιπλέον των 3,8 δισ. ευρώ που είχε αντλήσει ως προχρηματοδότηση στο τέλος του 2016. Από το ποσό αυτό, 4,3 δισ. ευρώ προήλθαν από την έκδοση πράσινων ομολόγων της ΕΤΕπ, τα οποία καλούνται Ομόλογα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης. Το 2017 συμπληρώθηκε μία δεκαετία αφότου η ΕΤΕπ ήταν η πρώτη που εξέδωσε πράσινα ομόλογα. Οι ομολογιακές εκδόσεις της ΕΤΕπ προσελκύουν επενδυτές οι οποίοι κατά κανόνα δεν θα επένδυαν στην Ευρώπη και οι οποίοι, επενδύοντας σε ομόλογα της Τράπεζας, συμβάλλουν έμμεσα στη στήριξη ευρωπαϊκών έργων.

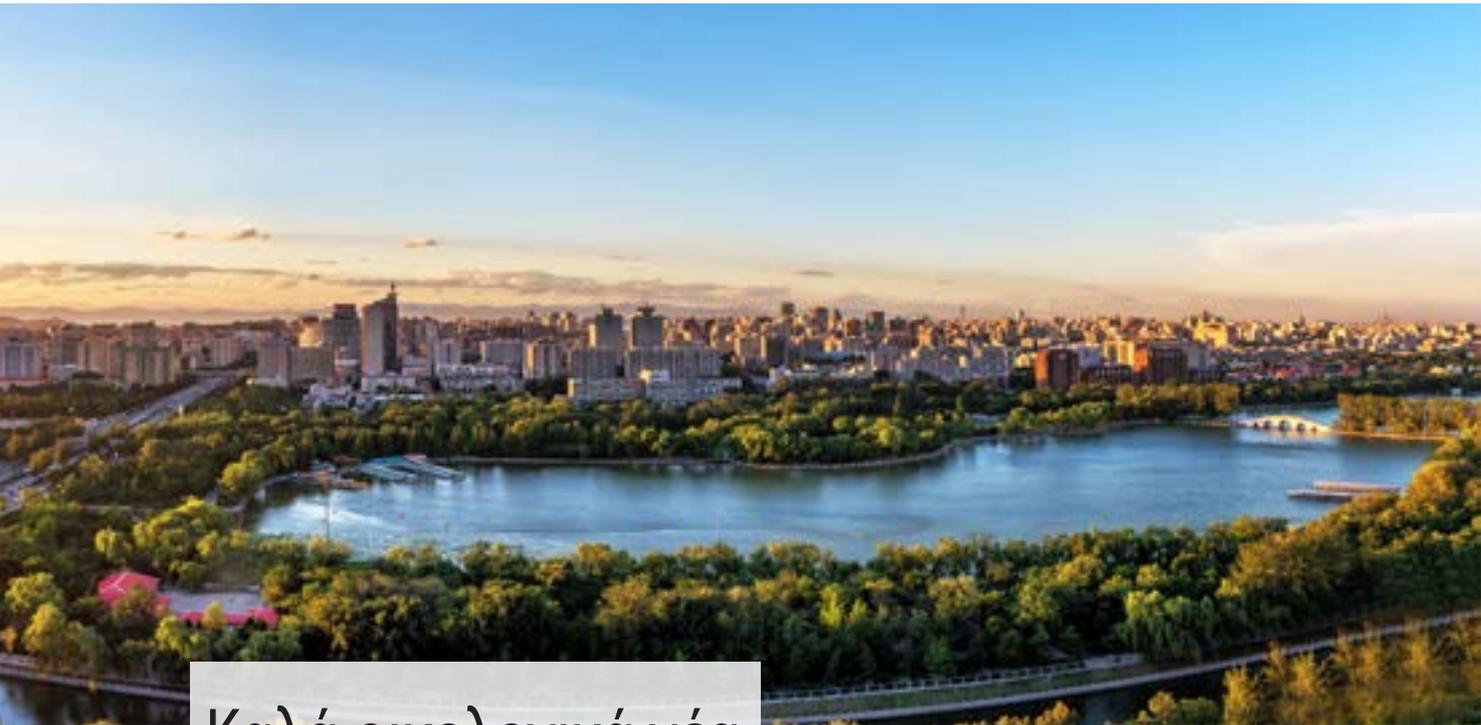
Η ΕΤΕπ εξέδωσε ομόλογα σε 15 νομίσματα. Το μεγαλύτερο μέρος των πόρων που άντλησε ήταν εκφρασμένο στα κύρια νομίσματα – ευρώ, δολάρια ΗΠΑ και λίρες στερλίνες. Η διαφοροποίηση των πηγών δανεισμού της και των διαρκειών των εκδόσεών της παρέχουν ευελιξία στη στρατηγική άντλησης πόρων της Τράπεζας. Η έκδοση ομολόγων σε ποικιλία νομισμάτων της παρέχει επίσης πρόσβαση σε ορισμένα τοπικά νομίσματα για τις εκταμιεύσεις δανείων της.

**Κατανομή
των εκδόσεων
ομολόγων της ΕΤΕπ
κατά νόμισμα**

**Κατανομή των
ομολόγων της
ΕΤΕπ κατά
περιοχή του
επενδυτή**

Καλά οικολογικά νέα από την Κίνα

Το Πεκίνο εισέρχεται δυναμικά στον χώρο των πράσινων ομολόγων

Καλά νέα για την κλιματική δράση. Η αγορά πράσινων ομολόγων αναμένεται να συνεχίσει να επεκτείνεται μετά την είσοδο της Κίνας σε αυτήν. «Η Κίνα αντιμετωπίζει τεράστιες περιβαλλοντικές προκλήσεις, που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη», λέει ο Aldo Romani, εμπειρογνώμων της ΕΤΕπ ο οποίος καθόρισε τη δομή του πρώτου πράσινου ομολόγου πριν από μία δεκαετία ακριβώς. «Τα πράσινα ομόλογα είναι ένας τρόπος για να αναπτύξει η Κίνα έναν όλο και πιο ουσιαστικό δεσμό με τις διεθνείς αγορές και να βοηθήσει στην επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων».

Στελέχη της ΕΤΕπ επισκέφθηκαν το 2017 την Κίνα για να ενισχύσουν τη στήριξη της Τράπεζας προς κλιματικά έργα στη χώρα. Η ΕΤΕπ αναμένει να εγκρίνει δάνεια για πολλά έργα σχετικά με το κλίμα στην Κίνα, στους τομείς των μεταφορών, της δασοκομίας και της ενεργειακής απόδοσης. Η τράπεζα της ΕΕ και η Κεντρική Τράπεζα της Κίνας συμφώνησαν επίσης να συνεργαστούν προκειμένου να καθορίσουν ένα κοινό πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα και να αποσαφηνίσουν ποια έργα είναι επιλέξιμα. Οι δύο πλευρές ευελπιστούν ότι η χρήση μιας κοινής γλώσσας θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των Κινέζων και των διεθνών επενδυτών.

Η σημασία αυτής της συνεργασίας υπογραμμίστηκε κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Κίνας που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιούνιο, κατά την οποία οι συμμετέχοντες τόνισαν τη συστράτευσή τους στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής. Παράλληλα με τη συνεργασία της με την Κινεζική Επιτροπή Πράσινης Χρηματοδότησης (China Green Finance Committee) σχετικά με τα πράσινα ομόλογα, η ΕΤΕπ συνέβαλε στο έργο της Ομάδας Εμπειρογνομητών Υψηλού Επιπέδου για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση, η οποία δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να υποδείξει τρόπους ισχυρότερης ενσωμάτωσης της έννοιας της βιωσιμότητας στην πολιτική της ΕΕ.

Σήμερα τα πράσινα ομόλογα γνωρίζουν επιτυχία, αλλά αυτό δεν ήταν εξαρχής βέβαιο. Ο Aldo Romani θυμάται τους δύσκολους καιρούς που πέρασε στο γραφείο του πριν από μία δεκαετία. Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είχε αρχίσει να γίνεται επίκαιρο θέμα στην Ευρώπη, αλλά λίγοι ήταν αυτοί που πίστευαν ότι η έκδοση πράσινων ομολόγων μπορούσε να είναι μία από τις λύσεις. Πολλοί εμπειρογνώμονες πίστευαν ότι θα ήταν υπερβολικά δύσκολο ή αμφιλεγόμενο να παρακολουθείται και να επαληθεύεται ότι τα κεφάλαια που αντλούνται μέσω αυτών των ομολόγων χρησιμοποιούνται όντως για την προστασία του περιβάλλοντος.

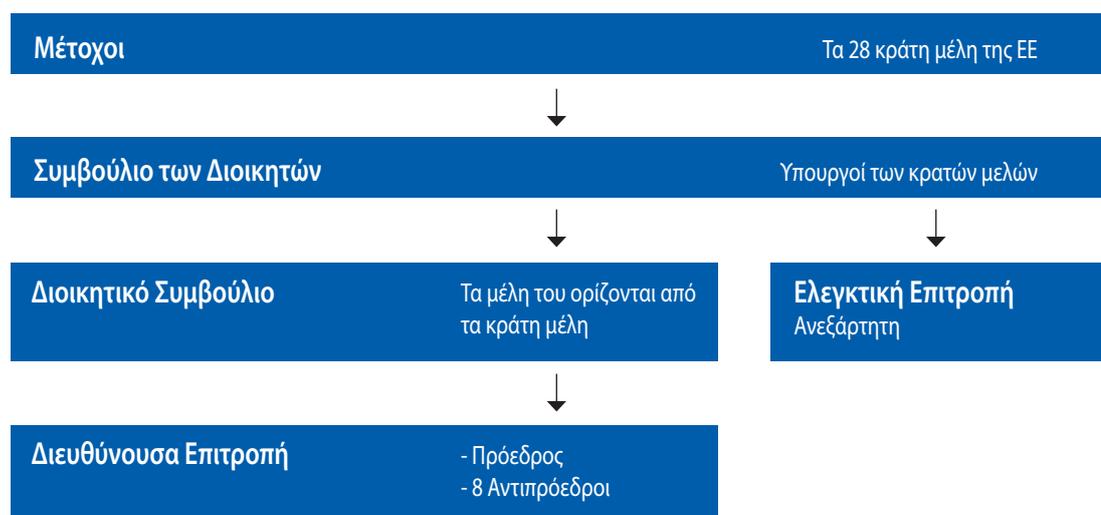
«Το 2007 κανείς δεν περίμενε ότι τα πράσινα ομόλογα θα ευδοκίμησουν και όλοι απορούσαν γιατί η ΕΤΕπ ήταν η μόνη που μιλούσε γι' αυτά», λέει ο Aldo, διοικητικό στέλεχος στο τμήμα εκδόσεων σε ευρώ της ΕΤΕπ. Σήμερα, καθώς η ΕΤΕπ συμπληρώνει έντεκα χρόνια από την έκδοση των πρώτων πράσινων ομολόγων της, η αγορά αυτή είναι μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες στον χώρο της κλιματικής χρηματοδότησης.

Συνδεθείτε με τον δικτυακό μας τόπο για να ακούσετε:

- Ο Aldo Romani μιλάει για τα πράσινα ομόλογα στο podcast της ΕΤΕπ «A Dictionary of Finance»: eib.org/green-bonds-podcast

Διακυβέρνηση που είναι βιώσιμη, ανταποκρίνεται στις εξελίξεις και βρίσκεται σε επαγρύπνηση

Δομή διακυβέρνησης της ΕΤΕπ

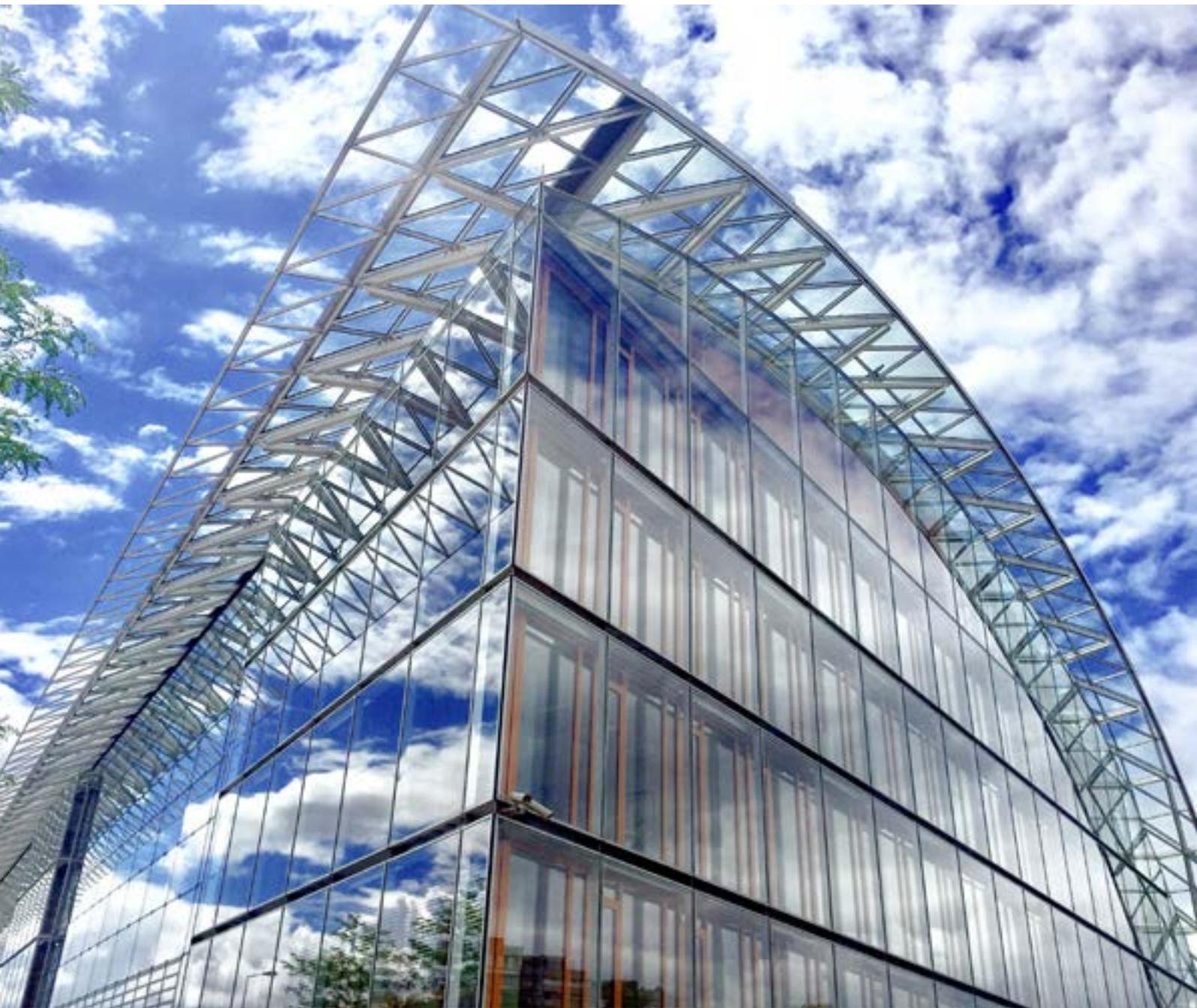
Ένα σύστημα ταξινόμησης για τη βιώσιμη χρηματοδότηση

Η βιώσιμη χρηματοδότηση αφορά επενδύσεις που λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους και τα θέματα διακυβέρνησης. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι χρηματοδοτήσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και την αντιμετώπιση της ρύπανσης, καθώς και για την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και την αποδοτικότερη χρήση των φυσικών πόρων.

Η ΕΤΕπ συντονίζει μια ομάδα πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών η οποία επεξεργάζεται κοινές αρχές για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης έργων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής (Common Principles for Climate Mitigation Finance Tracking). Οι αρχές αυτές θα ενσωματώνουν τους στόχους της Συμφωνίας των Παρισίων. Η Τράπεζα ανέλαβε επίσης παρόμοιο κεντρικό ρόλο το 2017, στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην Ομάδα Εμπειρογνο-

μώνων Υψηλού Επιπέδου για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση, την οποία συνέστησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο 2016. Σκοπός της ομάδας αυτής είναι να διατυπώσει συστάσεις για μια ολοκληρωμένη στρατηγική της ΕΕ όσον αφορά τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Στην ενδιάμεση έκθεσή της, που δημοσιεύθηκε τον Ιούλιο 2017, η ομάδα συνέστησε να καταρτιστεί, υπό τον συντονισμό της ΕΤΕπ, ένα σύστημα ταξινόμησης για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, αρχής γενομένης από τον

τομέα του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής. Ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κύριους ενδιαφερομένους, η ΕΤΕπ πρότεινε ένα σχέδιο ταξινόμιας για τον τομέα του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, συνεισφέροντας έτσι στο εν εξελίξει έργο της Ομάδας Εμπειρογνομόνων. Στην τελική έκθεσή της, τον Ιανουάριο 2018, η Ομάδα Εμπειρογνομόνων συνέστησε να καθοριστεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έναν χάρτη πορείας 2018-19, για την κατάρτιση πλήρους ταξινόμιας της βιωσιμότητας.

Σε πρώτη φάση θα αξιοποιηθεί το έργο της ΕΤΕπ σχετικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και θα ακολουθήσουν η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και άλλες περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές. Το εγχείρημα αυτό είναι ένα σημαντικό βήμα προς την επίτευξη μεγαλύτερης σαφήνειας, ώστε να τονωθεί η αγορά βιώσιμων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και να δοθεί μεγαλύτερη υποστήριξη στις δημόσιες πολιτικές.

Η φωνή σας ακούγεται

Ο Μηχανισμός Καταγγελιών της ΕΤΕπ χειρίστηκε το 2017 περισσότερες υποθέσεις από ποτέ.

Αυτό οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι η Τράπεζα γίνεται όλο και ευρύτερα γνωστή, με αποτέλεσμα να γίνεται περισσότερο γνωστός και ο περιβαλλοντικός και κοινωνικός αντίκτυπος της δραστηριότητάς της και ο ανεξάρτητος μηχανισμός μέσω του οποίου λογοδο-

τεί στους πολίτες. Οφείλεται επίσης στο ότι η Τράπεζα συμμετέχει σε αυξανόμενο αριθμό σύνθετων χρηματοδοτήσεων και σε ορισμένα έργα μεγάλης προβολής, σε σχέση με τα οποία έχουν υποβληθεί πολυάριθμες καταγγελίες.

Οδός πρόσβασης στον λιμένα της Μομπάσα

Σπίτια στη Μομπάσα, των οποίων οι κάτοικοι κινδυνεύουν να μην περιληφθούν στη συμφωνία αποζημίωσης

Τον Ιανουάριο 2017 υποβλήθηκε στον Μηχανισμό Καταγγελιών η πρώτη από μια σειρά 13 καταγγελιών σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης «Corrective Action Plan», το οποίο θεσπίστηκε στο πλαίσιο του έργου **οδικής πρόσβασης στον λιμένα της Μομπάσα, στην Κένυα**. Σκοπός του σχεδίου ήταν η καταβολή αποζημίωσης σε 120 ιδιοκτήτες κτισμάτων που απαλλοτριώθηκαν στην περιοχή Jomvu τον Μάιο 2015, χωρίς να τηρηθεί η δέουσα διαδικασία. Παρότι οι θιγόμενοι έλαβαν χρηματική αποζημίωση, ο Μηχανισμός Καταγγελιών έκρινε ότι δεν είχε υπάρξει διαφανής πληροφόρηση σχετικά με την εκτίμηση της αξίας των ακινήτων. Επίσης, ορισμένοι από τους θιγόμενους πιθανόν να μην συμπεριλήφθηκαν στην αποζημίωση. Τον Δεκέμβριο 2017 οι καταγγέλλοντες και ο φορέας υλοποίησης του έργου συμφώνησαν να μεσολαβήσει ο Μηχανισμός Καταγγελιών μεταξύ των δύο πλευρών το 2018, ώστε να αποσαφηνιστεί η μέθοδος αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της αποζημίωσης και να επανεξεταστούν τα αποτελέσματα αυτής της αποτίμησης.

Διαδριατικός Αγωγός φυσικού αερίου

Ο Διαδριατικός Αγωγός φυσικού αερίου (TAP) είναι το προτεινόμενο δυτικό τμήμα του Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου, από τα ελληνοτουρκικά σύνορα έως την Ιταλία μέσω της Αλβανίας. Καταγγελίες υποβλήθηκαν στην Τράπεζα ήδη από τα πρώτα στάδια του κύκλου του έργου, κυρίως σχετικά με την εκτίμηση της αξίας των απαλλοτριούμενων ακινήτων στην Ελλάδα και στην Αλβανία. Οι καταγγελίες αυτές διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Τράπεζας προς ανάλυση κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης του δανείου. Ο Μηχανισμός Καταγγελιών έλαβε ορισμένες καταγγελίες από φυσικά πρόσωπα και από κοινότητες στην Ιταλία, που εξέφραζαν ανησυχίες σχετικά με τους περιβαλλοντικούς και βιομηχανικούς κινδύνους του έργου. Το 2017 υποβλήθηκαν στον Μηχανισμό Καταγγελιών 22 νέες καταγγελίες, με τις οποίες το σύνολο των καταγγελιών σχετικά με το έργο TAP ανέρχεται σε 38.

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Το 2017 ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής γνωστοποίησε στην Τράπεζα 11 νέες καταγγελίες, οι οποίες αφορούσαν τις δραστηριότητές της. Τρεις από τις καταγγελίες αφορούσαν καθυστέρηση απάντησης σε καταγγελίες που είχαν ήδη υποβληθεί στην Τράπεζα σχετικά με: το ορυχείο νικελίου Ambatony στη Μαδαγασκάρη, το έργο αποθήκευσης αερίου «Castor» στην Ισπανία, και τη μη έκδοση απόφασης σχετικά με μια υπόθεση σύγκρουσης συμφερόντων. Ο Διαμεσολαβητής έθεσε την τελευταία υπόθεση στο αρχείο, διότι αυτή επιλύθηκε αφού ο καταγγέλλων έλαβε απάντηση από την ΕΤΕπ. Όμως για τις υποθέσεις Ambatony και Castor ο Διαμεσολαβητής ενήργησε αυτοψία των φακέλων της Τράπεζας. Τα πορίσματα του Διαμεσολαβητή αναμένεται να δημοσιευθούν το 2018. Οι υποθέσεις που παρέμεναν εκκρεμείς στο τέλος του έτους διπλασιάστηκαν, φθάνοντας τις δέκα.

Ο Μηχανισμός Καταγγελιών της ΕΤΕπ το 2017

- **114** νέες καταγγελίες (+25 σε σχέση με το 2016)
- **103** καταγγελίες καταχωρίστηκαν ως παραδεκτές (+19)
- **173** υποθέσεις εξετάστηκαν (+51)
- **101** καταγγελίες εκκρεμείς στο τέλος του έτους (έναντι 59 το 2016)

Αναθεώρηση πολιτικής

Τον Μάιο 2017, κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, η Τράπεζα ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση για την αναθεώρηση της πολιτικής της όσον αφορά τον χειρισμό καταγγελιών. Η Τράπεζα παρουσίασε τις προτεινόμενες αλλαγές στο κοινό τον Ιούνιο και δέχθηκε γραπτά σχόλια και παρατηρήσεις μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου. Αυτή η περιοδική επανεξέταση προσέλκυσε υψηλό ενδιαφέρον από πλευράς του κοινού, και ιδίως από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες υπέβαλαν από κοινού επιστολή με εκτενή σχόλια και προτάσεις. Η Τράπεζα εξετάζει προσεκτικά τα σχόλια αυτά, με σκοπό να επιφέρει τροποποιήσεις στην πολιτική της κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018.

Μετρό του Καΐρου

Ο Μηχανισμός Καταγγελιών κίνησε και άλλη μια διαδικασία μεσολάβησης το 2017, σχετικά με την υλοποίηση του έργου του μετρό του Καΐρου (έργο Cairo Metro Line). Το έργο είχε ως συνέπεια την ακούσια μετεγκατάσταση πολλών κοινοτήτων, επιχειρήσεων και ατόμων, μεταξύ των οποίων και πάνω από 100 ιδιοκτητών καταστημάτων στην αγορά El Bohy, στη συνοικία Ιμπάμπα. Ο Μηχανισμός Καταγγελιών είχε ήδη λάβει μια καταγγελία από εκπροσώπους αυτών των ομάδων το 2016, αλλά η κατάσταση οξύνθηκε όταν η αγορά κατεδαφίστηκε τον Αύγουστο 2017, ενώ η κοινότητα δεν είχε αποδεχθεί το πακέτο αποζημίωσης. Πριν ξεκινήσει η κατεδάφιση ο Μηχανισμός Καταγγελιών είχε ήδη προτείνει μεσολάβηση, στην οποία είχαν συμφωνήσει να συμμετάσχουν τόσο ο φορέας υλοποίησης του έργου όσο και οι θιγόμενοι. Εάν η διαδικασία μεσολάβησης αποβεί άκαρπη, θα γίνει πλήρης επανεξέταση των καταγγελιών.

Σε επιφυλακή

Τα αρμόδια στελέχη της ΕΤΕπ διαπίστωσαν μια σειρά από παρατυπίες το 2017

Στους κόλπους της Τράπεζας, το ανεξάρτητο Τμήμα Διερεύνησης Υποθέσεων Απάτης διερευνά υποέψεις σχετικές με απάτη, διαφθορά ή άλλες απαγορευμένες συμπεριφορές σε έργα που χρηματοδοτεί η Τράπεζα. Διεξάγει Προληπτικούς Ελέγχους Ακεραιότητας,

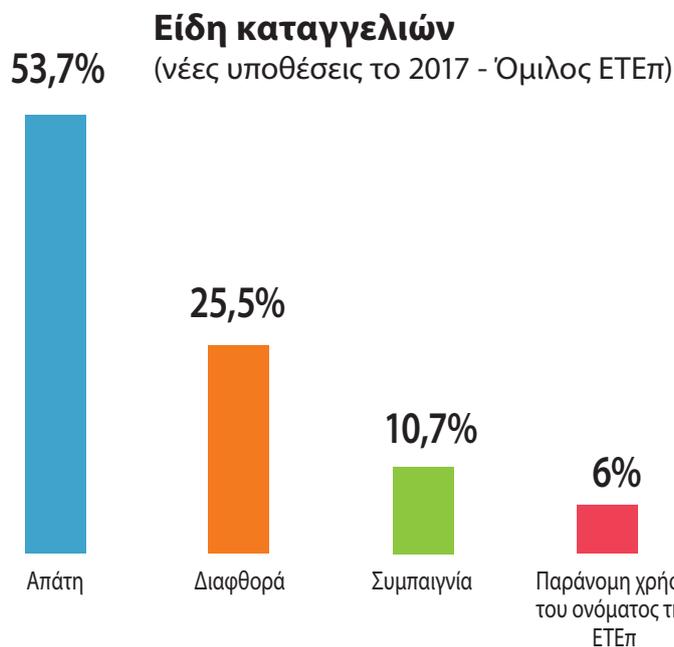
ώστε να εντοπίζει περιστατικά που δεν έχουν αναφερθεί, ενώ παράλληλα εκπαιδεύει το προσωπικό, αυξάνει την ευαισθητοποίησή του και του παρέχει συμβουλές σε θέματα πρόληψης και αποτροπής της απάτης.

Τον Ιούνιο 2010 η Υπηρεσία Πρόληψης και Καταπολέμησης της Διαφθοράς της Λετονίας συνέλαβε ανώτατα στελέχη της εταιρείας «Latvenergo», με την κατηγορία της κατάχρησης αξιώματος για σκοπούς δωροληψίας και νομιμοποίησης παρανόμως κτηθέντων περιουσιακών στοιχείων. Η Latvenergo είχε αναθέσει μια σύμβαση στην ισπανική εταιρεία Iberdrola Ingeniería y Construcción, γνωστή και ως Iberinco, για την κατασκευή θερμοηλεκτρικού σταθμού στη Ρίγα, με χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ. Σε συνέχεια των ανακριτικών διαδικασιών και της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε για απάτη και αθέμιτη άσκηση επιρροής, μετά τις αρχικές συλλήψεις, η Τράπεζα συνήψε συμφωνία διευθέτησης με την Iberinco τον Δεκέμβριο 2017.

Βάσει της διευθέτησης, η Iberinco αποκλείστηκε από τις χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ για ένα έτος. Η Iberinco και ο Όμιλος Iberdrola θα καταρτίσουν και θα εφαρμόσουν ένα ειδικό πρόγραμμα χορηγιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης. Καθ' όλη τη διάρκεια των ερευνών η Iberinco συνεργαζόταν με την ΕΤΕπ για την αποσαφήνιση θεμάτων που είχαν σχέση με τα αδικήματα. Η επιχείρηση έλαβε επίσης μέτρα για την ενίσχυση της λογοδοσίας των υπαλλήλων της και για την αναθεώρηση των συστημάτων κανονιστικής συμμόρφωσής της, ώστε να μην επαναληφθούν παρόμοιες συμπεριφορές στο μέλλον.

Υπόθεση
Iberinco

Αριθμός υποθέσεων το 2017

• Νέες υποθέσεις	149
• Σύνολο υποθέσεων που περατώθηκαν	126
• Σύνολο υποθέσεων που εξετάστηκαν	302
• Υποθέσεις υπό ενεργό διερεύνηση στο τέλος του έτους	136

Πηγές των καταγγελιών το 2017 (μόνο για τις νέες υποθέσεις του 2017)

Εσωτερικές **61%** Εξωτερικές **39%**

Προληπτικός Έλεγχος Ακεραιότητας σε δάνεια για ΜΜΕ

Το Τμήμα Διερεύνησης Υποθέσεων Απάτης της ΕΤΕπ διενήργησε πολυάριθμους Προληπτικούς Ελέγχους Ακεραιότητας σε δάνεια χορηγούμενα προς τράπεζες με σκοπό αυτές με τη σειρά τους να χορηγήσουν πιστώσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις εντός και εκτός ΕΕ. Από τους ελέγχους διαπιστώθηκαν τα εξής:

- ενδείξεις απαγορευμένων συμπεριφορών και αξιόποινων πράξεων, όπως ξέπλυμα χρήματος
- δάνεια μεγάλου ύψους προς δανειολήπτες για τους οποίους υπάρχει υπόνοια ότι συνδέονται με το λαθρεμπόριο όπλων και το οργανωμένο έγκλημα
- εταιρίες-βιτρίνες και δάνεια συνδεδεμένα με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα
- δάνεια προς αποδέκτες που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας
- αδικαιολόγητη, με βάση επιχειρησιακά κριτήρια, παρέμβαση για την παράκαμψη αποφάσεων σχετικών με χρηματοδοτήσεις
- παροχή παραπλανητικών και ψευδών πληροφοριών από τράπεζες προς την ΕΤΕπ, όταν η ΕΤΕπ ενέκρινε πιστώσεις τους προς ΜΜΕ.

Ηλεκτρονικό ψάρεμα (phishing)

Το 2017, σε μια σειρά από επιθέσεις ηλεκτρονικού «ψαρέματος» και διαδικτυακές απάτες, το όνομα της ΕΤΕπ ή μελών του προσωπικού και της διοίκησης της χρησιμοποιήθηκαν παράνομα, από επιτήδειους που προσπάθησαν να αποσπάσουν από πολίτες χρήματα για δήθεν διοικητικά τέλη ή προμήθειες ανοίγματος φακέλου. Φυσικά η ΕΤΕπ, ως δημόσιος διεθνής χρηματοπιστωτικός οργανισμός, δεν χρεώνει τέτοιου είδους τέλη και προμήθειες. Επιπλέον, σε σχέση με τέτοιες απάτες, πρέπει να τονιστεί ότι η ΕΤΕπ δεν χορηγεί δάνεια σε φυσικά πρόσωπα. Η απάτη περιλάμβανε επίσης την παράνομη χρήση του λογότυπου της ΕΤΕπ, του ονόματός της και της φήμης της, πλαστά ηλεκτρονικά μηνύματα και παράλληλους δικτυακούς τόπους. Το Τμήμα Διερεύνησης Υποθέσεων Απάτης, μόλις έλαβε γνώση, ζήτησε αμέσως τη διαγραφή των δικτυακών τόπων από τον φιλοξενητή και το κλείσιμο των πλαστών λογαριασμών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ΕΤΕπ συνέστησε επίσης στα θύματα της απάτης να απευθυνθούν στα αρμόδια όργανα των δικτυικών αρχών της χώρας τους.

Τα επόμενα βήματα

Μερικά από τα σημαντικότερα στοιχεία του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΕΤΕπ για το 2018

- Στόχος για υπογραφή νέων δανείων: 67 δισ. ευρώ.
- Ο αριθμός των χρηματοδοτικών πράξεων θα παραμείνει σταθερός, αλλά το ύψος τους θα είναι μικρότερο, καθόσον οι υψηλότερου κινδύνου Ειδικές Δραστηριότητες εξακολουθούν να αυξάνονται ως ποσοστό της χρηματοδοτικής δραστηριότητας.
- Ειδικές Δραστηριότητες: 17,3 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου 25% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων.
- Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ΕΤΕπ, αξιοποιώντας τη χρηματοοικονομική και τεχνική πείρα της, θα εξακολουθήσει να στηρίζει τους στόχους της πολιτικής της ΕΕ που αφορούν την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας, τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην ΕΕ.
- Εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης οι χρηματοδοτήσεις θα επικεντρωθούν κυρίως στην επέκταση βασικών υποδομών, όπως δρόμων και δικτύων ηλεκτροδότησης και ύδρευσης.
- Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες θα εξακολουθήσουν να αυξάνονται, με 530 προβλεπόμενες αναθέσεις. Εκτιμάται ότι οι υπηρεσίες αυτές θα στηρίξουν επενδύσεις συνολικού κόστους 28 δισ. ευρώ.

Έμφαση πρέπει τώρα να δοθεί στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα καταστήσουν την Ευρώπη οικονομικά ανθεκτικότερη και θα θέσουν την οικονομία σε σταθερή τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης. Ο Όμιλος ΕΤΕπ, ως το επενδυτικό όχημα της ΕΕ, θα εξακολουθήσει να έχει ορατό αντίκτυπο τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ.

Επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο

- Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Πλαίσιο Λειτουργίας και το Επιχειρησιακό Σχέδιο 2018:
www.eib.org/infocentre/publications/all/operational-plan-2018.htm

Ο Όμιλος ΕΤΕπ αποτελείται από την
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

98 -100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

☎ +352 4379-1

☎ +352 437704

www.eib.org – info@eib.org

🐦 twitter.com/EIB

📘 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

📺 youtube.com/EIBtheEUBank

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

37B, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg

☎ +352 2485-1

☎ +352 2485-81200

www.eif.org – info@eif.org

ΕΚΘΕΣΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

**20
17**

